Ն. 1136 1889 ՄԱՐՏ 14 ՍԱԼԸ)(1306 ՐԷՃԷՊ 24 ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԱՊՈՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՕԹԱՄԱՆ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէճմուէսի 20 ղրուշտան

ՓՈԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՕՍՄԱՆԼԸ ԳԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Իլքի, իքինճի վէ ճինճի ... 5
... 11ի 10ը. ... 4
Մէքթուպ ... պիլինմէ
մէճհուլ ... գապուլ օլընմագ վէ սէրի
օլընմայան էվրագ իատէ օլընմայա-
ճագ տըր։

Խուարէխանէսի, Օթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Գաւաֆէ մէքթուպ մէճմուաս հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունա։

ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ

Կէչէն չարշէնպէհ կիւնքի Թարիխլէ Պէլկրատտան պէրվէճէը աթի եազըլմըշ տըր։

«Գրալ Միլան՝ խոթիֆաարնտան պէրու կէչէն ճիւզի մուտտէթտէն պէր խոթիֆատէ մէսալիհը գաթիյէսինի թէսվիյէ իթմիշ տիր։ Միւշարէլէյհ՝ մախմուաթը գրալիյէնին պէօյլէք գրտիըյա խոթիֆաթէսինի թէէմին իթմիշ տիր։

«Գրալ Միլան՝ գրալիչա Նաթալինին Պէլկրատա աւտէթինէ միւսաատէ օլընմամասընը չալըշըպ չապալայարագ, հէյէթը Նիյապէթէ թէաշհիւտ իթտիրմիշ, վէ միւշարէլէյհանըն աւտէթինտէն անա վէ օղուլ հագգընտա գուհուրի մուհթէմիլ օլան մուխաթարալարը տա օղլընա կէօսթէրէրէք անը գօրգուտուպ խոթէտուկի կիպի գանտըրըմշ, վէ փալիտէսինէ Պէլկրատա աւտէթ իթմէմէսինի միւպէյյին վէ քէնտիսիլէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ կէօրիւշէճէյի վագթը միւթէզամմին պիր մէքթուպ եազտըրմըշ տըր։

«Գրալ Միլան՝ Թաճը գրալիյի օղլունա թէէմին իչին մէրքը հիւքիւմէթ իթմիշ իսէ տէ, Սըրպիսթանտա գուհուր իտէճէք վուգուաթտան գաթը ալագա իթմէյիպ, գրալիչանըն աւտէթինէ միւսաատէ օլընտըղը թագտիրտէ ֆիրիյէն միւտախէլէ իտէճէկինի, վէ իլթէ պունըն իչին պիր ազ վագթ Պէլկրատ եագընընտա եանի եա Տէրպաաթէ թէ վէ եախոտ Վիէննատա տուրմագ Նիյէթինտէ պուլընտըղըն՝ Պէլկրատտան հարէքէթինտէն ագտէմ տէֆաթլա պէյան էյլէմիշ տիր։»

* *

Նիչ վէ Շոյգա թիւգաօօղլարը՝ հալու մէվգիի ճէտիտէ գարշը բուհպանճա իթթիխազը լազըմ իտէճէք մէլէք թուզէրինէ ճիրաի միւզաքէրէ իչիւն Պէլկրատ մէպուսանըն տավէթի թուզէրինէ Պէլկրատա կէլմիշլէր, վէ հէյէթը Նիյապէթ ճէխիւ Մ. Ռիսթիչ Թարաֆընտան գապուլ օլընմըշլար տըր։

ԲԷՇԹԱՏԱ ԳԱՐԸՇԸՔԼԸՔԼԱՐ

Ալաֆր. մարտըն 20նճի կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ Մաճառ Մէճլիսը մէպուսանընըն խիթամը ինթիխարնտա Բէշթա սօգագլարընտա եէնիտէն պազը չալանը Թէէսսիւֆ գարըշըգլըգլար գուհուրա կէլմիշ տիր։ Պիր խայլը կէնճլէր՝ Մէճլիսը մէպուսան տախլիէսինի էթրաֆընտա Թօրլանըպ, հէյէթը վիւքէլանըն խուրուճճինտէ հագարէթամիզ Նիտալըր սալըվէրմիշլէր վէ հաթթա բէիւլ վիւքէլա Մ. Թիսանըն արապասընը տախի թաագիպէ պաշլատըլարընտան, սիւվարի բօլիսլէր միւտախէլէ իլէ գալապալըղը տաղըթմայա մէճպուր օլմուշլար տըր։ Էհալի պատէհու մէպուսանտան Մ. Շարլ Բիւլէքինին իւզէրինէ հիւճում իտիւպ, իֆրաթ սօլթարաֆ մէպուսանընտան Մ. Գօլոման Թորս՝ մումաիլէյհի միւտաֆաա իթմէք իսթէմիշ օլմագլա, գաֆասընա պիր սօպա եէյէրէք ագըրճա մէճրուհ օլմուշ վէ գանլարա մուլէմմա օլտըղը հալտէ պիր գլիւպէ նագլ իտիլմիշ տիր։

Էօյլէտէն սօնրա էհալի թէտրիճէն թէհաթտամիզ պիր հալ քէսպ իթթիկինտէն, բօլիս՝ սարէիւն մուավէնէթինէ միւրաճաաթ իթմէյէ մէճպուր օլմուշ վէ չէհրին միւխթէլիֆ նօգթալարընա 4 պէօլիւք աքէր իզամ օլընմըշ տըր։ Պիր մէմուր տախի էհալինին խըշմընա գուրպան կիտմիպ, մէրգում՝ պիր գամա իլէ ագըրճա մէճրուհ օլմուշ տըր։ Ագշամ պիր խայլը Թալէպէլէր՝ մէպուս Գրալցիկին խանէսի բէնճէրէլէրինի օ թօրլանըպ չըգատէթլէ պաղըրշմըշլար պաշլամըշլար վէ տէհշէթլի բարթըրտը գօպարմըշլար իսէ տէ, սօքէրլին վիւրուտի իւզէրինէ տաղըլմըշլար տըր։ Պիր խայլը քէսան Թէվգիֆ օլընմըշլար տըր։ Բէշթանըն սիւքէր մահալլէլէրինտէ տախի պազը Նիւմայիշլէր վուգու պուլմուշ տըր։ Նիւմայիշճիլէր՝ հիւքիւմէթին միւրէքքիպ էֆքեարը օլան Նէմչէ կազէթալարընը խարէճխանէսի էօնինտէ կազէթալի մէզքիւրըն պիր Նիւսխասինի եագմըշլար տըր։ (Մոնիթէօր)

Բէշթատա գարըշըգլըգլարըն Թէքէրրիւր իթմէսինէ մէյտի, իմբէրաթօր՝ բէխօր վիւքէլա Մ. Թիսալը Նէզարինէ ճէլպ իլէ քէնտիսինէ թէմամէն էմնիյէթ վէ թէվէճճիւհ օլտըղընը պէյան իթմիշ, վէ պու ուլուխիւզլըգլարըն մէնի նէյէ մութէվագգըֆ իսէ իտրաարնա տէրհալ միւսաատէ օլընաճաղընտան, պոգ էյլէմէսինի թէնպիհ էյլէմիշ իսէ տէ, Մ. Թիսա՝ Թէտապիրը ֆէվգէլատէյէ լիւզում կէօրիւլմէքսիզին մատագա իտէն ֆըրգալարըն բէխօրլէրի օլան զէվաթըն հիմմէթիյէ ուլուխիւզլըգլարըն թէսքինի միւմքին օլաճաղը իւմիտինտէ օլտըղընը սէօյլէմիշ տիր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բէշթատան մարտ 22 Թարիխիլէ աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմըշ տըր։

«Իմբէրաթօր, իմբէրաթօրիչա վէ քէրիմէլէրի արշիտիւշէս Մարի Վալէրի՝ Վիէննայա կիտէճէքլէր իսէ տէ, իմբէրաթօր սալը կիւնիւ եինէ Բէշթայա աւտէթ իտէճէք տիր։ Իմբէրաթօրըն աւտէթինտէ հէյէթը վիւքէլանըն գըսմէն թէպտիսիւլամ վուգու պուլաճագ տըր։ Հէյէթը վիւքէլա պու սուրէթլէ թէճտիտ իտիլտիքտէն սօնրա, իմբէրաթօր՝ Վիէննայա աւտէթ իտէճէք, վէ պիր ազ արատան սօնրա Ալէմանիայա կիտէրէք իմբէրաթօր Կիյօմա իւտէնի զիյարէթ էյլէյէճէք տիր։»

——

Ալէմանիա իմբէրաթօրը Կիյօմըն կէլէճէք յունիօ իչինտէ Ինկիլթէրայա ազիմէթլէ, պէօյլէք վալիտէսի Ինկիլթէրա գրալիչասընը զիյարէթ իտէճէկի՝ Պէրլինտէ ըխպար իլան օլունմըշ տըր։

——

Կէչէն ճումա կիւնքի Թարիխլէ Լօնտրատան աթիտէքի թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընմըշ տըր։

«Ինկիլթէրանըն Թէտարիքեաթը պահրիյէսի՝ Միւճթէմէի Ամէրիգա հիւքիւմէթինի հարպ սէֆինէլէրինի արթըրմայա մէճպուր իթտիկի կիպի, Ռուսիանըն 120 միլեոն րուպլի սարֆըյլա տօնանմասընը թէզյիտ գարար վէրտիկի չայի օլմուշ տըր։

«Միւճթէմէի Ամէրիգա հիւքիւմէթի՝ Ինկիլթէրայա գարշը պիր մէլէքը մէթանէթքեարանէ իթթիխազ իտիւպ Լօնտրա մէհաֆիլինի տիւշիւնտիւրմէյէ պաշլատըղը կիպի, Ինկիլթէրանըն Ռուսիա իլէ օլան միւնասէպաթը տա էվվէլքի գատար տօսթանէ պիր սուրէթտէ ճէրէյան էյլէմէտիկի խապէր վէրիլիյօր։»

——

Սօֆիատան եազըլըրըղընա կէօրէ, չիմտիյէ տէկին Պուլկարիսթանտա էլէ կէչիրիլէն էշգըյատան 18ի ասըլմըշ վէ 100 գատարը 5 սէնէտէն 15 սէնէյէ գատար քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ տըր։ Ախիրէն Բիլէ մահասըրըը ճիվարընտա 23 էշգըյա տահա Թութուլմըշ տըր։

——

Թըր-Ր Նամ Լօնտրա կազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, Ինկիլթէրա գրալիչասը՝ Վինտսօր սէրայընըն պիր սալօնընա վազ իթմէք իւզրէ Վիէննանըն մէշհուր րէսսամլարընտան Մ. Անժէլիյէ՝ բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկին պէօյլէք պիր րէսմինի սըբարըշ իթտիկի հալտէ, բրէնսը միւշարէլէյհին մաամաֆիհ Լուիզինկէր իլէ իզտիվաճը իւզէրինէ մէզքիւր րէսմի մահալը միզէիւրէ վազ իթմէքտէն սարֆը Նազար էյլէտիքտէն պաշգա, խուսուսի ալթօմընտա բրէնս Ալէքսանտրըն նէ գատար րէսմիլէրի վար իսէ ճիւմլէսինի տէ եըրթըրպ ատէշէ աթմըշ իմիշ։

——

Ինկիլթէրատա սէրպէսթի ֆըրգասը րէիսի Մ. Կլատսթօնըն պէօյլէք պիրատէրի Սըր Թօմաս Կլատսթօն՝ 84 եաշընտա օլտուղը հալտէ ախիրէն Լօնտրատա վէֆաթ իթմիշ տիր։ Մ. Կլատսթօն՝ պունտան էվվէլ մուհաֆազաքեարան ֆըրգասընա մէնսուպ իտէն սօնրատան սէրպէսթի ֆըրգասընա կէչմիշ օլտուղը հալտէ, պէօյլէք պիրատէրի Սըր Թօմաս՝ էօլիւնճէյէ գատար մուհաֆազաքեարան մէսլէքինտէն այրըլմամըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Տէրսաատէթ մահքէմէի իսթինաֆ ճէզա գէթէպէսինտէն հիւսէյին Վասֆի էֆ. յէ ռիւթպէի սալիսէ, Հօրան սանճաղը միւքէզինտէ պու քէրրէ Թէշքիլ իտէն պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա րէիսի բիւաստէթի՝ Պէյրութ վիլայէթի միւքէզ մուգավէլաթ մուհարրիրլիկինէ միւսթաթիւտէմ Մէհմէտ Էմին էֆ. յէ, Պասրա վիլայէթինէ համալ գազասը գայմագամլըղը՝ Սէմավէ գայմագամլըղընտան միւնֆասիլ Ֆաիգ Նիյազի էֆ. յէ Թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր։

* *

Պէյրութ վիլայէթի ժանտարմա ալայը խասբէ էմինի Մէհմէտ էմին էֆէնտիյէ Թէգաիւտէն 4 կիւնճիւ Մէճիտի նիշանը իհսանը պույուրուլմըշ տըր։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ ՌՈՄՌՈՄԻՅԷ

Մալիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինտէն մարտ 20 Թարիխլիյէ վիլայաթը Շահանէյէ աթիտէքի Թահրիրաթը ուսումիյէ իրսալ օլընմըշ տըր։

Պիտէֆաաթ իչար օլընտըղը վէճհլէ, ասաքիրը միւթէքաիտէ կիւզէշթէ մաաշլարընըն Թէսվիյէսինէ իթինա օլընմասը՝ իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահի իգթիզասընտան օլտըղը հալտէ, պազը մահալլէրտէ մուգայիտը բիւզըվ ալի էֆրատը մէրգումէ մաաշլարը գըրղըլըտմագ կիպի սուի իտարէլէրի վէ պունտան տոլայը թարաֆլարընտան շիքեայէթ վուգու պուլմագտա օլտըղը՝ իշտիլը Սէրասքէրիտէն անլաշըլըր։ Շու հալէ միւթէճասըր օլանլարըն զաճիրէ խիրահէ լապիտ օլմագլա, Թաքփիգաթը մախսուսէ պիլէճրա, վիլայէթին միւսթէրինը մալիյէսիվէն հանկիսը պու իշլէրի մուամէլէի սէրիյէսէ պույուրմըշ իսէ, պիր տահա խըտաէթը մալիյէտէ իսթիխտամ օլընմամագ իւզրէ ազլ իտիլէրէք, հագգլարընտա մուամէլէի գանունիյէնին իճրասը իչիւն քէյֆիյէթին իշարը, վէ մաաշաթը մէզքիւրէնին իրատէի Սէնիյէ վէ Թէպլիղաթը սապըգա տաիրէսինտէ իւֆասը Էսպապընըն իստիհսալի բէճա օլընըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Սուլթան խանըն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ, տիւն Մէքթէպը Թըպպիյէի Միւլքիյէտէ մէնգըպէի վէլատէթ (Մէվլուտ) գըրաաթ օլընմըշ, վէ պունտա միւտիրը մէքթէպ գայմագամ հիւսէյին պէյ իլէ հէյէթը մուալլիմին վէ շաքիրտան վէ զէվաթը սաիրրէ հազըր պուլընմըշ, վէ խիթամընտա հազըրունըն քահվէլէրինէ չէրպէթլէր վէ շէքէրլէր թէվզի օլընմըշ տըր։

—Սարըգամ հազրէթլէրինին Թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Տախիլիյէ, Մալիյէ, Թիճարէթ վէ Էվգաֆ Նազըրլարը բաշլար հազարաթընտան միւրէքքէպ պուլընան վէ պիր վագըթտան պէրու ինթիզամ իթմէքտէ օլան պիւտճէ գօմիսիօնը մախսուսը կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիտէ Թէքրար ագտը ինթիզամ էյլէմիշ տիր։

—Շարգ շիմէնտիֆէրլէրի իշլէթճի գումբանեասընըն Բարիզտէ պուլընան մէճլիսը իտարէսի ազասընտան Մ. Լանկ՝ գումբանեանըն խուսուսի մուրախասսը մէմուրիյէթիյլէ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ կէլմիշ իսէ տէ, մումաիլէյհին՝ գումբանեանըն վէքիլի սըֆաթըյլա Տէրսաատէթտէ տաիմի սուրէթտէ գալաճաղը՝ Բարիզտէն վէրիլէն մալումաթտան անլաշըլըյօր։

—Շէհրիմիզ Իթալիա սէֆիրի՝ հիւքիւմէթի մէթպուասընտան ալտըղը մէզունիյէթէ մէպնի կէլէճէք բազար կիւնիւ զէվճէսիյլէ պէրապէր Էվրոբայա ազիմէթ իտէճէք տիր։ Միւշարէլէյհ՝ իշպու սէյահաթը գարա Թարիգիլէ իճրա իտէճէյինտէն, պիր գաթարը մախսուսա քիրալամըշ տըր։

—Շէհր Էմինի Մաղհար բաշա հազրէթլէրի Թարաֆընտան ուսուլ տէվարը պէլէտիյէյէ եազըլան պիր թահրիրաթտա, եօլլարտան Թանզիֆաթ վէրկիսի ալընմամասը իճապ իտէճէկի, վէ եազըլա Նագլ էյլէյէն ասհապը էվլաքըն էշեալարը Թէվգիֆ իթմէք կիպի հալաթտան իճթինապ իտիլէրէք, բուսուսը Թանզիֆաթին պօրճը օլանլար հագգընտա գանունէն մուամէլէ օլընմասը լազըմ կէլէճէկի իշար գըլընմըշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն Օտէսսատան Հարէքէթ իթմիշ օլան Զէհ-ի-Ֆ Նամ Ռուս վափօրը՝ եօլտա անսըզըն գուհուր իտէն ըսթէն էվվէլքի կէճէ սաաթ 7½ րատտէլէրինտէ պօղազա 3 սաաթ մէսաֆէտէ Գըրըը Գայա Նամ մահալտէ գարայա օթուրմուշ օլընտըղընտան, Թախլիսի իչիւն բըմօրքէօր վափօրլարը կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Էկին գազասը սուզասընտա եիւքսէք պիր մահալտէ պուլընըպ ճէսամէթը ֆէվգէլատէսինէ մէպնի զէնճիրլէր իլէ պաղը պուլընմասընտան տոլայը «Զէնճիրլի Թաշ» Նամըյլա մաարուֆ օլան Թաշըն զէնճիրլէրի Նասըլսա գըրըլմըշ, վէ մէզքիւր Թաշ պուլընտըղը մահալտէն եուվարլանմասըյլա Էկինտէ 14 խանէյի խարապ իթմիշ վէ 12 քիշի թէլէֆ օլմըշ տըր։

—Գաղտաթ Տույունը Ուսումիյէ Նազըրը Մահմուտ Բէֆիգ էֆէնտի՝ Գաղտաթտա Գարիյէ պազը Նամ մահալտէ քէաին խանէսինտէ բէնտիվէր իլէ քէնտի քէնտինի Թէլէֆ իթմիշ տիր։

—Ֆետրվարըն 24ինտէ Գայսէրիյէ սանճաղընտա չիտտէթլի պօրա վուգու պուլուպ, Զէնճի տէրէ գարիյէսինտէ 40, վէ Անաստըլըգ գարիյէսինտէ 15, վէ Թալաս գազասընտա 180 խանէյէ խասար իրաս իթմէկի, վէ բիւզկեարըն պիր չօգ ճէվիզ վէ գավագ վէ բէլիտ աղաճլարը իլէ բէգ չօգ աղաճլարը քէօքիւնտէն գօբարըպ եէրէ սէրտիկի Զէնճի տէրէ գարիյէսինտէն եազըլմըշ տըր։

Եինէ մահալը մէզքիւրտէն եազըլտըղընա կէօրէ, պիրի Երզրումա վէ տիկէրի Իրանըը էքի օլմագ՝ Երզրումտան պաշգալարը ինէք կէթիրիպ, կէրմիր գարիյէսինտէն Գայսէրիյէյէ կիտէր իքէն, Իրանըը օրմաղը Երզրումըը գամըլ իլէ Ազիզիյէ թարաֆընա ֆիրար էյլէմիշ, վէ եանի բաշտէ գաթիլը մէրգումա Բէժի գօճնուլարը թէսատիւֆ իտուպ, գաչագճըը զանտըյլա թաագիպ էյլէտիքլէրինտէն, Իրանըը գօճնուլարտան պիր գաչըր եարալատըգտան վէ պիրինի թէլէֆ իթտիքտէն սօնրա, եինէ ֆիրար էյլէմիշ իսէ տէ, նիհայէթ էլէ կէչիրիլիպ Ազիզիյէ հիւքիւմէթինէ թէսլիմ գըլընմըշ տըր։

—Տէվէտէճէտէն պէլէտիյէ պագըլարընըն լազըմ վէ Շէհր Էմանէթինէ տախի թէնգիհատ իճրա օլընաճաղընտա տաիր կէչէն Նիսպէթ մի զտէ պիր ֆըրգա եազըլմըշ իտի։ Մէզքիւրտա կէօրէ, մէճլիսը խասաը միւքէլլամա թէշքիլ օլընմագտա պուլընան պու պապտաքի Թէտգիգը Տախիլիյէ Նազըրը Մինիր բաշա հազրէթլէրինէ հէվալէ իտիլմիշ, վէ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Շէհր Էմինի բաշա հազրէթլէրի տախի Պապը Ալիյէ տավէթ օլընըպ, պու խուսուսա հագգընտա պազը միւզաքէրաթ ճէրէյան իթմիշ տիր։

—Իսմէրաի աքէրիյէտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթը մախսուսէ տիւն Զէյթունպուրնը ֆապրիգասըը ճիվարընտա Մաւզէր թիւֆէնկինի թէճրիպէ վէ մուայէնէ իթմիշ տիր։

—Հաֆթատա իքի տէֆա մէքթէպ վէ պիր տէֆա էմանէթ վէ Նիւմունէ գապալը վէ թէամթի օլընմագ իւզրէ Զանագգալէ իլէ Էզինէ վէ Այվաճըգ մէրքէզլէրի արասընտա բէգիլի սիւրիւճիւ բօսթալար քիւշատ օլընտըղը՝ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նէզարէթինտէն իլան օլընմըշ տըր։

—Մէնթէշէտէն Իզմիր վալիսի Բիզա բաշա հազրէթլէրինէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ օլընարագ, Միրա Նամ մահալտէ գայէթ գըյմէթթար ալթուն սիքքէլէրի հավի պիր տէֆինէ պուլընտըղը պիլտիրիլմիշ իսէ տէ, իշպու թէլէկրաֆ վագթընտա չէքիլմէմիշ օլտուղընտան, մէզքիւր տէֆինէյի պուլանլար՝ անը պիր եէքէն սէֆինէսինէ աշըրարագ Չէզաիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթինտէ Գալիմնօս աասըլընա գաչըրմըշլար տըր։ Չէզիրէի մէզքիւրէտէ պազը Ինկիլիզ սէյյահլար պուլընըյօր իմիշ։ Իզմիր վալիսի բաշա հազրէթլէրի քէյֆիյէթի պանթէլէկրաֆ Չէզաիրը-Պահրը-Սէֆիտ վալիսինէ իշար էյլէմիշ տիր։

—Իսկիւտարտա սու կէթիրմէք իչիւն ախիրէն իթթիխազ օլան իմթիյազ Սըրվաճեան Կարապետ էֆէնտի՝ շարթնամէ աճքեամընճա լազըմ կէլէն 1500 լիրա քէֆալէթ ագչէսինի պու քէրրէ տէբօզիթօ իթմիշ տիր։ Մէսմուամըզա կէօրէ, իշպու իմթիյազ՝ պիր Պէլճիգա գումբանեասը Թարաֆընտան տէրէօհտէ օլընաճագ տըր։

—Պիր վագթտան պէրու խաստէ պուլընան Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Արիֆ պէյ հազրէթլէրինին աճվալը սըհհիյէսի քէսպը վէխամէթ իթմէկի մաաթթէէսսիւֆ խապէր ալընմըշ տըր։ Միւշարէլէյհ՝ Ալէմանիա խասթախանէսի ճիվարընտա քէաին գօնագընտան թէտավի հավա իչիւն Ֆէրիքէօյիւնտէ պիր խանէյէ Նագլ օլընմըշ իսէ տէ, հալինտէն բէգ զիյատէ էնտիշէ օլընըյօր իմիշ։

—Գանկը Օսմանի միւտիրի Մ. Տը Լօ ճէնապլէրի՝ պիր հաֆթալըգ գատար Բարիզէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

—Պիր բօսթա մուգավէլէնամէսինին ագտը զըմնընտա Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Պուլկարիսթան բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրը ուսումիսի Մ. Մաթէոֆ իլէ օլպապտա իճրաի միւզաքէրէյէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազըրը Հասան Ալի էֆ. հազրէթլէրի իլէ Նազըր մուավինի Գրօլ էֆ. մէմուր պույուրըլմըշ օլտուգլարընտան, միւշարէլէյհիւմա՝ կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Մ. Մաթէոֆ իլէ պէրապէր պիրինճի տէֆա օլարագ ագտը իճթիմա իթմիշլէր տիր։

—Ռումանիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ Թային գըլընաճագ օլան Մ. Մէթիլէսքօ Նամ զաթըն սուրէթը թայինի հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իսթիմզաճ իտիլմիշ, վէ գապուլէ տահի իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օլմագլա, քէյֆիյէթ Խարիճիյէ Նէզարէթինտէն Պուքրէշ սէֆարէթը Սէնիյէսինէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Իզմիր լիմանընտա պուլունագ վէ տէրի եիւքիւ իլէ կէլմիշ օլան պիր Ինկիլիզ վափօրընըն անպարընըն գաբուսը աչըլտըղըտա, ֆէնա գօգուտան մայիֆլարտան իքիսի պայըլըպ անպարա տիւշմիւշ, վէ տէրհալ Թաապիլ ճէլպիլէ պիրի կիւճ հալ իլէ գուրթուլմուշ իսէ տէ, տիկէրի վէֆաթ իթմիշ, վէ պունըն իւզէրինէ վափօրըն պիլա Թէէխիր հարէքէթ էյլէմէսի գարանթինա միւտիրիյէթի Թարաֆընտան էմր օլընմըշ տըր։

—Աթինա սէֆիրի Րիզա պէյ հազրէթլէրինին հարէմինին ախիրէն Աթինայա վիւրուտ իտիւպ սէֆարէթխանէյէ էնտիկինի Մոնիթէօրուն Նագլէն եազմըշ իտիք տէ, մալումաթը ախիրէյէ կէօրէ, պունըն ասըլ օլամայըպ, չու գատար քի, սէֆիրը միւշարէլէյհին քիւչիւք չաղտա օլան մախտումը իլէ անըն տատասը հէհըը մէզքիւրէ վիւրուտ իթմիշլէր տիր։

ՏԷՀՇԷԹԼԻ ՊԻՐ ՎԱԳԻԱ

Անսըլէ կազէթասընտա օգունմըշ տըր։

«Իսթիթիաբ աղէրինտէն 7 նէֆէր Տէվէլի Գարահիսարընտա պիր խանէյէ միսաֆիր օլուրլար։ Էվ սահիպի՝ պունլարա իքրամ իտէր վէ բիրավ բիշիրիպ եէտիրմէկի կիպի, պիր գապ տա բէքմէզ իքրամ իտէր վէ պիր միւտտէթ եանլըշըննատա գալտըգտան սօնրա, բաշըմ իթմէկէրի իչիւն քէնտիսի օտասընտա չէքիլիր։ Էվ սահիպի՝ սապահլայըն գահվէլէրինի բիշիրմէք իչիւն միսաֆիր օտասընա կիրտիքտէ, 7սինին տէ վէֆաթ էյլէմիշ օլտուգլարընը կէօրիւնճէ, ագլը պաշընտան կիտիպ, հիւքիւմէթը մահալլիյէյէ խապէր վէրիր։ Հալ պու քի, մէմուրլար կէլիպ եէմէք բիշիրիլէն վէ գօնուլան գապլար մուայէնէ իտիլինճէ գալայը վէ թէմիզ օլտուղը կէօրիւլմիշ, վէ պու գապլարտա թէհլիքէլի մուճիպ օլաճագ կէօրիլէ պիր հալ օլմաղը անլաշըլմըշընտան, բէքմէզ քիւբիւնին մուայէնէսինէ լիւզում կէօրիւլմիշ։ Քիւբ՝ բէքմէզ իլէ տօլու օլուպ, պիւթիւն խանէ խայրընըն հէր կիւն պու բէքմէզտէն եէտիկլէրի՝ խանէ սահիպի Թարաֆընտան պիլտիրիլմէքլէ պէրապէր, Թէճրիպէ օլմագ իւզրէ օղլունա պիր մըգտար բէքմէզ եէտիրիլինճէ գէվայը չօճուգ պիր ազ սօնրա տիւշիւպ վէֆաթ իթմիշ օլտուղընտան, քիւբիւն իչինտէքի բէքմէզ տէօքիւլիւպ տիպինտէ պիր եըլան լաշէսի պուլունմըշ տըր։

«Եըլանլար բէքմէզէ բէք արզու քէշ օլուպ, պու կիպի Թէհլիքէլէր չօգ տէֆա կէօրիւլտիկինտէն, էքսէր գարիյէլէրտէ բէքմէզ քիւբլէրինին էթրաֆը գաթրան իլէ սըվանըր։ Եըլան իսէ գաթրանըն գօգուսընտան հազզ իթմէտիկինտէն, պու սուրէթլէ բէքմէզ քիւբլէրի հէր կէօնա Թէհլիքէտէն մասուն գալըրմըշ օլուր։»

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

(Կազէթամըզըն Թապը էսնասընտա գատար բօլիթիգայա տաիր Թէլէկրաֆ վիւրուտ իթմէմիշ տիր։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մայր Եկեղեցի Թագ. խորհուրդը՝ հէյէթը խոթիֆաորընը Բաթրիգ Ամէն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինէ Թագտիմ իթմիշ օլմագլա, խոթիֆանամէի մէզքիւր սուրէթի պու կիւնքի կազէթամըզը իգսահիբէսինտէ միւնտէրիճ խուսուսի իլմաք օլընըր։

——

Պու կիւնքի Սէրվէթտէ պէր վէճհը աթի օգունմըշ տըր։

«Թարիխը Օսմանինին Երմէնի մէքթէպլէրինտէ տախի թէտրիսի Մէարիֆը ուսումիյէ Նէզարէթը ճէլիլէսինճէ Թանզիմ գարարը ալընարագ, քէյֆիյէթ Երմէնի Բաթրիգխանէսինէ իշար գըլընմըշ, վէ մուճիպինճէ մէքթէպ բրօկրամլարընա իլավէ օլունմըշ տըր»։

ԹԷԱԹՐՕ

Մարտըն 18ինճի կէլէճէք ճումա էրթէսի ագշամը Սըմաթիատա Շահզատէ Պաշընտա քէաին Օսմանըը Թէաթրօսընտա, Օրմաքէօյ Նըպաստամատայ Ընկերութիւնընա իանէթէն Գումգաբու վէ Կէտիկ բաշա էհալիի միւթէպէրէսինտէն միւրէթթէպ պիր Թէրթիպատ գօմիսեօնին Թահթը հըմայէսինտէ օլարագ Օսմանըը Թէաթրօ գումբանեասը մարիֆէթիյլէ «Ս. Պօղոս փիլիսէսի գամբանեասը» նամ օյուն իլէ «Թիզագս» Նամ գօմէտիա իճրա օլընաճագ տըր։

Պիլէթ վէ ֆուգարա գըզ չալկըտանը մէճճանէն Թաշրիը մէքաթիպ իթթիրէն Գըզըլթօբրագ Տիւնանց կիրումիւթիւնընը մէք մէսլէքինէ պիր սէնէտէն պէրու իանէ վէ մուավէնէթ իթմէքտէ պուլընան մէզքիւր Նըպաստամատայ Ընկերութիւն՝ չու մագսէտը մէսրիֆքէրվէրանէսինի տահա զիյատէ միւֆիտ վէ միւսմիր գըլմագ իչիւն էհալիի հիմմէթինէնին մուավէնէթ վէ Թէշվիգաթըն միւհթաճ օլտուղընտան, մէզքիւր Թէաթրօ միւսամէրէսինէ րաղպէթ մուամէլէ վուգուի մէմուլ տիր։

Պիլէթլէր խուսուսի էէկիլէրտէն մաաատա, Փաշէէ գարուսընտա սուձը Պօղոս վէ Յակոբ աղալարտա տախի ֆիրուխթ օլընըր։

ՌՈՒՍՈՒԼԸ ՏԷՖԹԷՐԻ

Հիսապը վէ ուսուլը տէֆթէրիյէ փուգուֆը թամմը օլան պիր զաթ՝ թիճճարը մաղազալարընտա վէգիւթյ իլէ վէ գալէմի միւնթազամ իւզրէ Թիւրքճէ, Երմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա տէֆթէր թութմագա, վէ մաշսիի զայէթ գըլայ պիր ուսուլ իլէ վէ էյալէի մէզքիւրէ իւզրէ խուսուսի տէրսլէր թախսիի վէրմէկէ հազըր վէ միւհէյյա օլմագլա, թալիպ օլանլար մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէլիտիրլէր։ 3—3

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՓՐԿԻՉ

Դրչ մէվսիմի միւնասէպէթիլէ Թաթիլ խոփլմիչ օլան Ս. Փրկիչ խասթախանէսի ինչաաթընա կէչէն հաֆթա զարփընտա Թէքրար միւպաչէրէթ խոփլմիչ, վէ էօնիւմիզտէքի եաղ մէվսիմի զարփընտա ինչաաթըն քէմալը կէրմի իլէ իւէրի կէօթիւրիլմէսի մուգարրէր պուլընմըշ տըր.

Փրկիչ խայրաթխանէսինին միւճէտտէտէն ինչաաը Թէչէպպիւսի՝ 1888 սէնէսինտէն 1889ա գալան միլլի իչլէրիմիզ միյանընտա պիրինճի մէվգըյը Թութմար. վէ չունը տա իթիրաֆ խոճէլիմ քի—պէլքի Օթանպօլ խալգընտան զիյատէ Թաշրալըլարըմըզըն— «միլլէթ էվի» նամըյլա քէնտի մանէվի մէքթանլարը տատ իթտիքլէրի պիր մաճալ վար իսէ, օ տա մուԹլագա Փրկիչ տիր.

Ֆիլհագիգա օ պիչարէ Թաշրալըլար տէյի՞լ մի տիր քի, եաղ մէվսիմինտէ պիզիմ Նիչէ Թէֆէրրիւճկեահլարա կիտուպ Փրկիչի վէ միւհԹաճինի տէյիլ, պէլքի .... տէնիլէն չէյին տիւննատա միւճուտընը պիլէ ունութտըրըմըղ զէմանլարտա, քիւմէ քիւմէ Փրկիչէ կիտիպ խասթա հէմչէհրիլէրինի վէ սաիր պիչարէկեանը զիյարէթ իթտիքտէն սօնրա, խասթախանէնին գարչըսընտաքի պաղչէտէ Թէնէզզիւհ իտէրլէր. Վէ եինէ օ պիչարէլէր տէյի՞լ մի տիրլէր քի, պու եաղ մէվսիմինտէ տէ—հիչ չիւպհէմիզ եօգ տըր— քէնտի պօշ կիւնլէրինի Փրկիչին ինչաաթընա պէտէնէն մուավէնէթ իթմէքլէ կէչիրիփ, վիճտանլարընը զէվգլէրին է՛ն մուգատտէսի՝ եանի էյիլիք իթմէք զէվգը իլէ մէՃնուն իտէճէքլէր տիր.

Փրկիչ՝ Օթանպօլտա պուլընան զարիպ Երմէնիլէրին իւմիտի վէ Թէսէլլիսի, օ պիչարէլէր իչին Ճէնապը Հագգըն ինայէԹը էսէլիյէսինին եէր եիւզինտէ պիր էսէրը միւճէսսէմի հիւքմինտէ տիր.

Ֆիլհագիգա խասթալըգտա, տէրմանսըզլըգտա, իհԹիյաճտա՝ Թաշրալը զարիպլին օրատան պաշգա իլԹիճա իտէպիլէճէք պիր եէրի վա՞ր մը տըր. Էօմրինի եիւքլէր ալթընտա վէ խանլար քէօշէսինտէ կէչիրէն Թաշրալը համմալլարըմըզ իչին «է՛հ, էկէր խասթա օլուր իսէմ, Փրկիչտէ պաշըմը գօյաճագ պիր եասթըգ վէ իչէճէք պիր չօրպա վար տըր» տէյէ պիլմէք նէ՛ պէօյիւք պիր Թէսէլլի տիր.

Եա՛ Փրկիչտէ Թէտավի օլընան պիր խասթանըն, հիմայէ խոփլէն պիր պիքէս մասումըն, մէքթէպէ ալընան պիր էօքսիւզին տուալարընտա պիր հիսսէյէ մալիք օլմագ, օ պիչարէլէր «Ալլա՛հ պու մէքթանըզլար մէքթանընըն համիլէրինի սագլասը՛ն» տէտիքճէ, Ճէնապը Հագգըն նէզտինտէ էն մագպուլ օլան պու տուալարտան քէնտիմիզէ տէ պիր հիսսէ չըգարմագ՝ հէր սահիպը վիճտան ու համիյէթ, հէր տիննտար, հէր ինսանիյէթփէրվէր, էյհասըլ — .... քէյիմէսինին հագգըյի մանասըյլա—հէր ինսան իչին Թէսէլլիլէրին էն պէօյիւկիւ տէյի՞լ մի տիր.

Իչթէ Փրկիչին եէնիտէն ինչաաընա Թէչէպպիւս խոփլմէսի՝ պու պուհանի Թէսէլլիյէ, վիճտանըն պու պէօյիւք զէվգընա, պու իֆԹիխարը ինսանիյէԹքեարանէյէ հագգ գազանմագ իչին բէք կիւզէլ պիր վէսիլէ իհզար էյլէմիշ տիր. Վէ ինչաաթա եէնիտէն պաշլանմասը իլէ պէրապէր՝ ումում էրպապը խայրըն հըսսիյաթը համիյէԹքեարանէսինէ միւրաճաաթ իթմէք—.......... սըֆաթըյըն պէօյիւք վագիֆէլէրինի Թանըյան—հէր գայէմ սահիպի իչին վագիֆէլէրին էն մուգատտէսի տիր.

* *

Էյվա՛հ, պու ֆանի տիւննատա հէր չէյ էսքիր, հէր չէյ չիւրիւր, հէր չէյ եըգըլըր. Թապիաթ՝ Թէհավվիւլաթըն տէվամը տըր. վէ պիր կիւն կէլտի քի Օթանպօլտա հէնուզ հիչ պիր միլլէթին խասթախանէ, էյթամխանէ վէ պիմարխանէ նամըյլա միւէսսէսաթը խայրիյէսի պուլընմատըղը պիր զէմանտա՝ Պէզճեան Ցարութիւն (Գազազ) ամիրանըն հիմմէԹիլէ Փրկիչէ մալիք օլմուչ օլան Երմէնի միլլէթի՝ քէնտի խայրաթխանէսինին միւէլը սաիրէ խայրաթխանէլէրինին ճիւմլէսինտէն քէօհնէ պիր հալէ կէլմիչ օլտըղընը կէօրտիւ.

Փրկիչտէն պաշգա մէյճար օլմայան զարիպ իչիւն նէ՛ պէօյիւք քէտէր. եար ու աղեարէ գարշը միլլէԹին հայսիյէԹինին մուհաֆազասը արզուսընտա պուլընան իչիւն նէ գատար հիւզնէնկիզ պիր հալ. Պէզճեան ամիրանըն զիքրը ճէմիլինէ գարշը նասը՛լ չայանը Թէէսսիւֆ պիր հատիսէ.

Ֆագաթ Փրկիչի եարմագ իչիւն բարայա լիւզում վար իտի. միլլէթ Փրկիչի պօրճլու պիր խարէ մագամընտա Թանըրմագա ալըշմըշ իտի. վէ ինչաաթ իչիւն լէյլէմ օլան 30000 լիրայը միւթէճավուզ պիր բարանըն Թէտարիքինի ատէԹա իմքեանսըզ պիր չէյ տատ իտէնլէր— հէմ տէ միլլի իչլէրիմիզէ եագընտան վուգուֆըլարը օլմագ չարԹըյլա—էքսիք տէյիլ իտի.

Ֆագաթ պու ահվալ արասընտա, Փրկիչի օն սէնէ —Թէէսսիւսիւնտէն չիմտիյէ գատար հիչ պիր զէման միւլի կէօրիւլմէմիչ տէրէճէտէ— հիւսնիւ իտարէ իթմիչ պիր Հոգաբարձութիւն հէյէթի վար իտի քի, պու գատար մունթազամ պիր իտարէ իլէ պէրապէր, սաիր հէյէթլէր կիպի պօրճ տէյի՛լ բարա արԹըրմըշ իտի.

Տախիլի իչլէրիմիզտէ, վէ խուսուսիլէ Թէչէպպիւսաթը խայրիյէտէ, էրպապը սախավէԹին մուավէնէԹինէ իւմիտ իտէնլէրի հէր վագԹ հագլը չըգարմագլա չէօհրէԹ պուլմուչ օլմալարըլըղ մալիւմ տիր. Ֆագաթ Փրկիչ Հոգաբարձութիւնը հէյէԹինի Թէչքիլ իտէն —հայիֆ ազաթէն միլլէթքէրվէր— զաթլար՝ սախավէԹ խայրէթինի էմմէլ պէ էմմէլ քէնտիլէրի վէրէրէք իչէ պաշլատըլար. վէ մէմնուն օլան բարա իլէ պէրապէր, հէնուզ օն պին լիրայը միւթէճավուզ պիր մէպլաղա լիւզում վար իքէն, պու բարանըն ճէմի իչիւն միլլէթին մուավէնէԹինէ իսթինատ էյլէտիլէր.

Պու իւմիտ եանլը՞չ մը իտի, —հաչա՛. միլլէթ սօն օն սէնէլէր զարֆընտա—վէ պիթախասսա Անատօլու գաճԹը միւնասէպէթիլէ— քէնտի բարասը հիւսնիւ իտարէ իտիլէր իսէ, խանէտէն գաչընմատըղընը պիր գաչ տէֆալար իսպաթ իթմիչ տիր.

Փրկիչ Հոգաբարձութիւնըն պիւԹիւն միլլէթի մէճպուր չիւքրան խանէ հիւսնիւ իտարէսինտէն ֆազլա օլարագ պիր տէ ինչաաթա մատԹէթէն իանէ սուրէԹիլէ կէօսթէրտիկի հիւսնիւ իպրէԹ՝ պիւԹիւն միլլէԹին հըսսիյաթը համիյէԹքեարանէսինի Թէչվիգէ քէֆի իտի.

Իչթէ պունըն իչիւն տիր քի, հօգաբարձութիւն հէյէԹը քիրամը՝ միլլէԹին մուավէնէԹինէ իւմիտ իթտիկի սըրատա եանըլմամըչ տըր. վէ եանըլմամըչ օլտըղընը միլլէԹին իւք վէսիլէ իլէ պիլֆիիլ իսպաԹա հազըր պուլընտըղընա տա չիւպհէմիզ եօգ տըր.

* *

Ցիւնեատա ինսան վէֆաթընտան սօնրա պիր .... նէ՛ գատար արզու օլունաճագ պիր չէյ տիր.

Էկէր հայաԹ՝ 60—70 սէնէ եաշայըպ անտէն սօնրա ունութըլմագ իսէ, իւլվիյէԹի նէ՞րէտէ գալըր.

Խա՛յր, ինսան օԹ կիպի կէլիպ օԹ կիպի կիԹմէք իչիւն եարատըլմըչ պիր մախլուգ տէյիլ տիր. ինսանըն ֆէնա օլուր .... պիր վագիֆէսի վար տըր. պու վագիֆէ իսէ քէնտի տաիրէի իգԹիտարը տախիլինտէ ճէմիյէԹէ պէչէրիյէյէ պիր խըտմէԹ իԹմէք, խայրաԹ ու հասէնաԹտա պուլընմագ տըր.

Հէր քէս Շէյքսփիր, Վիգթօր Հիւկօ, Լամարթին կիպի չաիր օլամազ. հէր քէս ՍԹէֆընսըն օլուպ չըմէնտիֆէրի իճատ իտէմէզ. հէր քէս Մօնթէ Ֆիօրէ, Ճօհն Մօքլէյ կիպի հէնուզ պէրհայաԹ իքէն պէօյիւք խայրէթքէրվէրլէր միւքէնէ տուխուլ իտէմէզ. Ֆագաթ հէր քէս էյի պիր ատամ օլապիլիր.

Իմ պրագմագ մուԹլագա մատտի վէ եախօտ մանէվի պէօյիւք պիր իգԹիտարա միւԹէվագգըֆ տէյիլ տիր. հէր քէստէն պէքլէնէն հիմմէԹ քէնտի իգԹիտարընա միւԹէնասիպ օլմագ տըր. պաղէն ...... իսպրագ բըրը քի, պիր ատամըն եարնըզ քէնտի պաշընա պրագտըղը խայր գատար խայր իլէ եատ օլընմագա լայըգ Թէթիւպրէ օլուր. մէշէլա Եունանը գատըմ Թարիխինի օգուր իսէք «Նէ՛ ճէսուր ատամմ՛ըշ» տէրիզ. պու «ճէսու՛ր»ըն իչինտէ քիմ պիլիր նէ՛ գատար Նիգօլիլէր Եօրկիլէր, Ցէմսօ Թէնլէր վար տըր. եախօտ պիր քիլիսէնին իւզէրինտէ «չինեցին զՍուրբ Եկեղեցիս Աւետեաց բարեպաշտ ազգայինք» լէվհասընը օգուրըզ, պու լէվհանըն օրայա վազընա սէպէպ օլան տիննտար ատամլարըն —քիմ օլտուգլարը պիրէր պիրէր պիլինմէմէքլէ պէրապէր— էյի պիր նամ պըրագմըչ օլտուգլարը ինքեար օլունապիլի՞ր մի.

Իչթէ պիզիմ արզու իԹտիկիմիզ չէյ՝ Փրկիչին եէնիտէն ինչաաը էյպէ՞ր նամ պրագմագ խահիչլէրի իչիւն կիւզէլ պիր վէսիլէ օլմասը տըր.

Եվրօբատա խայրաթխանէլէր իչիւն կիւզէլ պիր ուսուլ վար տըր. խայրէթխանէնին հէր սալօնընա, հէր չիւպէսինէ պիր սահիպի խայրաթըն նամը վէրիլիրէք, անըն զիքրը ճէմիլի Թէճտիտ իտիլիր.

Փրկիչին ինչաաը՝ պու ուսուլին պիզճէ տէ Թաթպիգինէ վէսիլէ օլամազ մը՞.

ԽասթախանէԹէն պաշլայարագ էյԹամխանէյէ վէ պիմարխանէյէ վարընճայա գատար հէր սահիպի խայր իչիւն պիր տուրլիւ վէսիլէյի խայրաթ եօգ մը՞ տըր.

Մէսէլա պիր ատամ, ճիկէրբարէսի պիրիճիք էվլատընը զայիպ իթմիչ իսէ, անըն իչիւն էպէտէն պիր էօքսիւզին համիսի օլմագտան էյի Թէսէլլի օլապիլիր՞ մի.

Պունըն իչիւն եարըլաճագ չէ՛յ նէ՞ տիր. —պիր էօքսիւզ իչիւն Փրկիչտէ սէնէտէ նէ մասրաֆ կիԹտիկի հօգաբարձութիւնըն հիսապլարընտան անլաշըլըր. պիր ատամ սէնէվի մասրաֆ մըգտարընտա ֆայիզին րէսիւլմալինի նագտէն եախօտ իրատ օլարագ Փրկիչէ վէրտիկի կիպի, տիւնեատա պիր Երմէնի միլլէԹի, պիր տէ Փրկիչ խասթախանէսի պուլընտըղճա՞ քէնտի հըմայէսիլէ պէօյիւր պիր էօքսիւզ պուլընաճաղընը Թէէմին իթմիչ օլուր.

Ցարէլէրէ, սալօնլարա իսմ վէրիլմէք տէ պունըն կիպի տիր. Փրկիչին սալօնլարընը, տաիրէլէրինի էկտիկէրինտէն այըրմագ իչիւն էլպէթ Թէ պիրէր նամ վէրիլէճէք տիր. վէ «Թէչիլ սալօն», «պէյազ օտա», եախօտ «1 նումէրօլը սալօն», «5 նումէրոլը օտա» տէմէքտէն իսէ, պունլարը խանէ իտէն զէվաթըն նամը իլէ Թէսմիյէ իԹմէք տահա միւնասիպ տիր.

Իչ՛ խանէլէր վէրէն պուլընմատըընտա տըր. — վէ հիչ չիւպհէ իԹմէյիզ քի, Փրկիչ իչինտէ խանէ ֆըգարանընտան չիքեայէԹ մահալ պրագըլմայաճագ տըր.

Շունը տա տէյէլիմ քի, պիր մահալին՝ մուԹլագա պիր ատամըն նամը իլէ եատ իտիլմէսի չարթ տէյիլ տիր. պիր չէհր էհալիսի, պիր էսնաֆ Թագըմը՝ քէնտի միյանէլէրինտէ մըգտարը քիֆայէտէ բարա Թօպլայըպ, պիր մահալը քէնտի մէմլէքէԹլէրի վէ եախօտ քէնտի էսնաֆլարը նամընա Թէսմիյէ իԹտիրէպիլիրլէր. վէ —պիր ազ էվվէլ պէյան իԹտիկիմիզ վէճհիլէ— պու եօլտա պիր Թէմասիլ Կոստանդ, Ցագոբ, Թագ... տէյի պիրէր պիրէր իսմ Թագըլըպ տէն էքսիք խայըր իլէ եատ խոփլմէկէ վէսիլէ օլմագ.

Ֆագաթ պիզէ գալըրսա տէրմէյան խոփլէճէք պիր իԹիրազ վար տըր. պու իԹիրազ իսէ՝ «Փրկիչ իչինտէ սալօնլարըն, օտալարըն մըգտարը հատտըրը տէյիլ տիր. պունլարըն հէրպիրի Թէմսիլ խոփլմագտան սօնրա նէ՞ եարաճագլար» սէօզլէրինտէն իպարէԹ օլապիլիր.

Պու իԹիրազ եանըլըշ տըր. օտա, սալօն պիԹէպիլիր. Ֆագաթ խայրաթըն, հասէնաթըն նէվի պիԹմէզ. էյիլիք իթմէք իչիւն —համթա Փրկիչ սաիրէսի տախիլինտէ— հէր զէման պիր վէսիլէ պուլընապիլիր.

* *

Նիհայէթ պիր չէյ վար տըր քի, պիզտէ Թէճամմիւմին էն զիյատէ արզու իտէրիզ.

Պու տա .... տիր. «Եաթագ Թէէսսիս իթմէք» նէ՞ տիմէք տիր.

—Պիր խասթանըն մէզարիֆի սէնէտէ նէ գատար զուրուշա պալիղ օլըյօր իսէ, օ գատար բարանըն րէսիւլմալինի վէրէրէք, էպէտէն քէնտի նամըյլա Փրկիչտէ պիր խասԹա Թէտավի խոփլմէսինի Թէէմին էյլէմէք.

Հալթա Եվրօբատա խասթալըրըն էկվէրի Թալիին իտէնլէր տէ էքսիք տէյիլ տիր. վէրէմտէն պիր էվլատ զայիպ իթմիչ օլան՝ վէրէմ խասթալըղընտա մախսուս, վէ վազը հալի էյնասընտա զէվճէսինի զայիպ իթմիչ օլան՝ վազը հալի մախսուս, Նիհայէթ հէր քէս քէնտի կէօնլիւնին մէյլանընա կէօրէ եաթագ Թէէսիս իտէր.

Բարեկենդանտա մէքթէպլէրիմիզ մէնֆաաթընա պալօյլար իլէ սըչրայարագ, օԹուրարագ խանէ վէրմէք տէ խոփք. Մեծ Պահք .... զէմանը տըր, վէ .... իչիւն էն էյի Թէսաիֆ, պիզտէն գալիֆ, պիզէ միւհԹաճ օլանլարը տիւչիւնմէք տիր.

Իմ պրագմա՛գ... իչթէ պիզիմ .... իչիւն Թավսիյէ իԹտիկիմիզ «բուհանի զէվգէ» մախսուս պիր չէյէ՛.

ՏԻՐԱՆ

«ՖՈՐԹՈՒՆԱ»

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
Ի ՊԵՐԼԻՆ

Տ.

Պատիւ ունիմք ծանուցանել Ձեզ թէ Կ. Պոլսոյ հրապարակին վրայ ընդհանուր գործակալութիւն մը հաստատած և նորա տնօրէնութիւն յանձնած եմք առ Տեար

ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Պօլիս, Րաշիտ Բաշա Խան Թիւ 13 եւ 14

Տ. Տիրան Ս. Մանուկեան արտօնեալ է ստորագրել յանուն մեր ամէն տեսակ ապահովագրութիւն, ընդդէմ Ծովային և Գետային փոխադրութեան վտանգաց.

Ընկերութիւնս որ ի Պերլին հաստատեալ է առաւել քան քսան տարիներէ ի վեր, պատրաստ է տալ իւր յաճախորդաց հարկ եղած ապահովութիւնները, իւր յանձնառութեանց ճշդիւ և արդարութեամբ գործադրութեանը մասին.

Յուսալով որ պիտի բարեհաճիք պատուել մեզ Ձեր վստահութեամբ, խնդրեմք ընդունիլ մեր խորին յարգանաց հաւաստիքն.

«ՖՈՐԹՈՒՆԱ»
Ծովային Ապահովագրական Ընկերութիւն
Ընդհանուր տնօրէն
ՖՐ. ՊՈՒՇԻՈՒՍ

Պերլին
1 Մարտ 1889

ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԻՍԹԻՖԱՆ

Ամենապատիւ Սրբազան Հայր Նախագահ Ազգ. Կեդրոնական Վարչութեան,

Մայր Եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդս իւր պաշտօնավարութեան օրէն ի վեր, որ ճիշտ մէկ տարւոյ կը յանգի, կէտ նպատակի ունեցաւ եկեղեցւոյն պայծառութիւնն, թաղին վարժարանաց յառաջադիմութիւնն և աղքատաց խնամակալութիւնը, ինչպէս կը տրամադրէ Ազգային Սահմանադրութեան 52րդ յօդուածը. Եւ որպէս զի իւր սահմանադրական պարտականութիւնը կարենայ խղճի մտօք կատարել, ձեռնարկեց այն միջոցներուն որք կրնային Եկեղեցւոյ հասոյթներն ու եկամուտներն արդիւնաւորել և մըղում տալ իւր Թաղի Ազգ. մանկրտւոյն կրթութեան. Այսու նպատակաւ Խորհուրդս նախ քան զամենայն ուշադրութեան առաւ Եկեղեցւոյ մնացկին աննախանձելի վիճակը, որ գրեթէ 1000 ոսկւոյ պարտուց ներքեւ կը հեծէ, և փութաց Ս. Եկեղեցւոյս կտակային ընդհանուր խնդրոց վրայ մի ընդարձակ տեղեկագիր մատուցանել հանդերձ իւր դարմաններովն Ազգային պատկառելի Վարչութեան, խրախուսել յուսալով որ Վարչութիւնը ըստ իւր սահմանադրական պարտականութեան պիտի յօժարէր լսել Խորհրդոյս արդարացի դիտողութեանց և ըստ այնմ բարւոք ուղղութիւն մը տալ Եկեղեցւոյս մատակարարութեան, որով միայն կարելի էր փրկել զեկեղեցին վերահաս վտանգէն, որ կ՚սպառնայր. Սակայն ցաւալի է ըսել թէ պատկառելի Վարչութիւնդ չուրջ չորս ամիսէ ի վեր չբարեհաճեցաւ այս մասին ոեւէ տնօրինութիւն մ՚ընել հակառակ Խորհրդոյս ստիպմանց և թախանձանաց.

Թաղ. Խորհուրդս՝ ըստ տրամադրութեան Ազգային Սահմանադրութեան, որ Եկեղեցւոյ պայծառութեան և մատակարարութեան խընամք տանելու պաշտօնն կը յանձնէ իրեն, փափաքեցաւ ինչպէս իւր պարտքն էր, Եկեղեցւոյ հասութից աղբիւրներն բարւոք վիճակի մը վերածել, պահպանելով Եկեղեցւոյ շահերն ու իրաւունքներն որք դժբաղդաբար բռնաբարեալ են Մայր-Եկեղեցւոյ Պատ. Բահճանիից դաշտէն, և գրեթէ 20—22 երկար տարիներէ ի վեր իւրացուցած են այն նուիրական իրաւունքները որ Եկեղեցւոյ և եթ կը պատկանին, այնպէս որ հազիւ հազար հինգ հարիւր զրշի տարեկան հասոյթ մը կարելի եղած է գոյացնել անցեալ ժամանակաց մէջ այս կարգի եկամուտներէն. զեղծում մ՚որ միայն Մայր-Եկեղեցւոյ մէջ կը գործածուի հանդէպ Ազգային Պատրիարքարանի, մինչդեռ մայրաքաղաքիս ուրիշ եկեղեցեաց մէջ այդ կար-

---

(60)

ԳՐՋԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄՈՒՀԷԼԼԻՖԻ
ԿԶԱՎԻԷ ԴԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ
ՏԻԳՐԱՆ ԱԴԱՄԵԱՆ

Էվին պիլտիքլէրինտէն պիրի օլան տօգթօր՝ գօնթա պիր Թագըմ գուվվէթլի իլաճլար վէրէրէք մումայիլէյհին հայաթընը Թէմտիտ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, էլէմ ու քէտէրին էն գուվվէթլի վագթը եագլաչմագտա օլուպ, օ զէման սօն գագմա վուրուլարագ պինա քեամիլէն միւնհէտիմ օլաճագ իտի.

Բասգալ Սօնիէ իլէ Ժագ Լակարտըն Անժէլ Մօրթէնէ կիթտիքլէրի կիւնին սապահըսը գօնթ տը Թօնէրիէօ՝ չընղըրաղը չալարագ ուչագընը չաղըրմըշ օլտուղընտան, միրդում խըտմէԹքեար՝ գօնթը կիյինտիրտիքտէն սօնրա զօր իլէ գոլթուգընա ալարագ մումայիլէյհի խուսուսի օտասընա գատար կէօթիւրմիչ իտի.

Օրատա գօնթ տը Թօնէրիէօ՝ բարա տիքէնէնլէր, վէ եախօտ քէնտիսինին աղա պուլունտուղու խանէ գումթէլէրի Թարաֆընտան մէվրուտ պիր չօգ մէքթուպլար քիւչատ իթտի.

Թաամ վագթը կէլտիքտէ Ժէրօմ կէլիպ գօնթը ալըր եէմէք օտասընա կէօթիւրտիւ.

Մ. տը Թօնէրիէօ պիր էթ սույը իչտի, պիր աղ Թավուգ էթի եէտի վէ եարըմ գատէհ տէ Պօրտօ չարապը իչտի.

Մումայիլէյհ գօնթ՝ եէմէյինի պիթիրտիքտէն սօնրա «—Պու կիւն տիչարը չըգմագա նիյէթիմ վար—» տէտիքտէ, ուչագը Թէաճճիւպ իտէրէք տէտի.

—Պու կիւն տիչարը՞ մը չըգմագ իսԹէյօրսընըզ... եօրուլմա՞զմըսընըզ.

Գօնթ.—Հի՛չ պիր վագթ... Պու սապահ քէնտիմի հէր վագթքինտէն տահա աղ տէրմանսըզ կէօրիւյօրըմ, զաննըմ պիր աղ հավա ալըրսամ պանա տահա էյի կէլէճէք... Պունտան մաատա տիչարը չըգմագըղըմ լազըմ տըր... Ունուտըյօրմըսըն, Ժէրօմ, պու կիւն էլէճիյաք վէ մուգատտէս պիր էվլը սէնէվի տիր, Մատամ տը Թօնէրիէօնին վէֆաթ իթտիկի կիւն տիր.

Ժէրօմ.—Ա՛հ, խա՛յր, ունութմամըյօրըմ, պիր չէյ ունութմամ, էֆէնտիճիկիմ... Պու սապահ չաֆագ սէօքէր սէօքմէզ մէզարըլըղա կիթտիմ. մատամըն... պէնիմ րահմէթլի վէ սէվկիլիւ հանըմըմըն մէզարը իւզէրինէ տուվա իթտիմ...

Գօնթ՝ պիր տօսթ կիպի էլինի Ժէրօմա ուզաթարագ.—Սէնին նէ պէլլիյիչինէ վէ նէ տէ հիւսնիւ ախլէագընա չիւպհէմ եօգ իտի, լաքին պէն տէ սէնին եարտըղընը եարաճաղըմ... Պու պէնիմ վագիֆէմ տիր, պէօյլէ արզու իտէրիմ, վէ էկէր Թէսէլլիյապ օլմագսա իտիմ պու չէյ պանա պիր Թէսէլլի օլաճագ տը...

Ջաթէն լաթիֆ օլան պու սէօզլէր՝ քէզա լաթիֆ պիր սուրէթտէ սէօյլէնմիչ օլտուղընտան, խըտմէթքեար Ժէրօմըն արթըգ պիր սէս չըգարմամագտան պաչգա ճէվապը գալմամըշ իտի.

Գօնթ.—Սաաթ իքիտէ արապայը գօչտուրըպ հազըր իթտիր. սէն տէ պէնիմ իլէ կէլէճէքսին.

Պու պապատէ լազըմ կէլէն էմիրլէր իթա օլունըպ, զիրա օլըրան սաաթտա գօնթ տը Թօնէրիէօ իլէ Ժէրօմ՝ Մօնբարնաս գապրիսթանընըն զիյարէթինէ ա-

Ֆիլհագիգա Սիւզան տը Րուվրէյ-Թօնէրիէօ իլէ քէրիմէսի Մառինին տէֆն օլունտուղլարը խանէտանա մախսուս մագպէրէ՝ մէզքիւր գապրիսթանտա պուլընմագտա իտի.

Գապրիսթանըն եանըլմա պէօյիւք գօլլարընտան պիրինին քէնարընտա ինչա օլունան մագպէրէ մէզքիւրէ՝ Շայէթ կիւզէլ պիր պինա իտի.

Բէրտավըլը կրանիթ Թաշըլյա սիյահ մէրմէր Թաշլընտան մամուլ էթրաֆ տուվարլարընըն իւզէրինէ պիր գուպպէ չըգըլմըչ օլուպ, պու գուպպէնին Թէբէսինտէ տէ տէօյմէ տէմիրտէն պիր խաչ վար իտի.

Մագպէրէնին տէօրտ քէօչէսինտէ պէյազ մէրմէրտէն պիրէր հէյքէլ պուլընըյօր իտի.

Պու հէյքէլլէրին իչի՝ Ֆէզավէթ տէնիլէն օլան «Իյման, Իւմիտ վէ Մուհապպէթ» Թասվիր իթմէքտէ օլուպ, տէօրտիւնճիւսի՝ գուրպաթըն մէլայիքէ Թէճէսսիւմ իթտիրիլմիչ, վէ պու մէլայիքէ՝ րուհը ինսանըն ճիսմը ֆանիտէն իւլվիյէԹէ րէվան օլտուղը սահէթի եանի աստաման կէօստէրմէքտէ իտի.

Մագպէրէնին Թունճտան մամուլ պիր գաբուսը վար իտի.

Տէրունը մագպէրէտէ քիւչիւք պիր միհրապ պուլընըյօր, իչպու միհրապըն իւզէրինտէ կիւմիւչ պիր խաչ վէ մոմ տիքիլի կիւմիւչ չամտանլար մէվճուտ իտի.

Միհրապըն գարչըսընտա տէօրթ ատէտ տուվա Թախթասը վէ պու Թախթալարըն իւզէրինտէ միւթէատտիտ կըլանթալար վար իտի.

Մագպէրէնին կէրիսինտէ սիյահ պիր մէրմէր իւզէրինտէ եալտըզ հրուֆաթլա եազըլը գօնթ տը Թօնէրիէօնին գարըսըյլա գըզըրըն իսիմլէրի հէքք օլունմըչ իտի.

Իսթիյար գօնթ՝ արապատան էնիպ, Ժէրօմըն գօլունա տայանարագ աղըր աղըր եիւրիւտի վէ էրկյէճ պիր զահմէթլէ մագպէրէյէ վասըլ օլտու.

Մագպէրէնին անընտա գօնթըլըղա մախսուս պիր աբլըգատէլիք Թաճը րէսմի ալթընտա «ԹՕՆԷՐԻԷՕ ԽԱՆԷՏԱՆԸ» իպարէսի օգունըյօր իտի.

Ժէրօմ՝ Թունճ գաբուսը աչտը վէ էֆէնտիսի իչէրի կիրմէք իչիւն քէնտիսի պիր եանա տուրտու.

Գօնթ Ֆիլիբ տը Թօնէրիէօ՝ իչպու մէլթախանէյէ տուխուլ իտէրէք տիւչարը հէյէճան ու խալէճան օլարագ, տուվա Թախթալարընտան պիրինին իւզէրինէ տիզ չէօքէրէք էրտէն պիրտէն պիրէ մէրմէր տէօչէմէսինի իւզէրինէ տիզ իւսթիւնէ կէլտի, վէ արգասընտա տա .... չէօքտիւ.

23

Գօնթ տը Թօնէրիէօ՝ բէք չօգ աղլամըշ օլուպ, կէօզլէրինտէ արթըգ եաչ գալմամըշ օլտուղընտան, կէօզլէրի գուրու գուրու պուլընմագտա վէ եավաչ եավաչ տուվա իթմէքտէ իտի.

Մումայիլէյհին չիմտիքի խալէճանը զայըլընտէն նաչի կէօքսիւ գալգըպ էնմէքտէ վէ հէչգըրըգլարը պօղազընտա Թըգանըպ գանըն խոփլօրսին սօլուղը քէսիլմէքտէ մագտա իտի.

Գօնթ տը Թօնէրիէօ՝ պաչընը էօնիւնէ էյմիչ պէօյլէճէ պիր միւտտէթ տուրտուգտան սօնրա, հէյէճանը գալպի բէյ տէր բէյ քէսպը սուքունէթ իթտի. Մումայիլէյհ պիր արա հիչ գըմըլտանմամագտա օլտուղընտան, խըտմէԹքեարը Ժէրօմ՝ պու հալտէն գօրգուպ էֆէնտիսինէ տօղրու էյիլէրէք Թիթրէչ իլէ վէ ալչագ պուլընագ պիր սէսլէ էֆէնտիսինի սէսլէտի. (Տէվամը)

գի իրաւունքներ զերծ են քաղանոյից դասու բանարարումէն։ Այս հաշւով Եկեղեցւոյ պատկանեալ այս կարգի հասութից դումարն տարեկան 200 ոսկի ենթադրելով բառ վերջին երկամսեայ փորձի, հաղաբաւոր ոսկիներ Եկեղեցւոյ սնտուկէն ուրիշի ծոց մտած են, քանամեայ միջոցի մէջ։ Ուստի Թաղական Խորհուրդս նախ քան զամենայն Մայր Եկեղեցւոյ քաղանայից դասու հետ քանիցս խորհրդակցելով, ուշադրութեան առաւ իրաց այս ցաւալի վիճակը, և համաձայնութեամբ որոշեց Եկեղեցւոյ վերադարձնել այն իրաւունքները, զորս ունէր նա ննջեցելոց յուղարկաւորութեան, ծածկոցի, փորուրարի, մկրտութեան, գլխատուց և այլ խնդրոց մէջ։ Մեր այս ըսածին ապացոյց են Թաղ. Խորհրդոյ քաղանայից դասուն հետ ունեցած համախորհուրդ նամակը արձանագրութիւնք։

Մինչ այս որոշմունք գործադրուելու վրայ էին, և աղա քաղանայից դասէն մի գրութիւն ուղղուեցաւ Խորհրդոյս, որ յետս կը կոչէր իւր որոշումները և չեղեալ կը նկատէր զայնս։ Իրաց այս վիճակին մէջ Խորհուրդս պարտաւորեցաւ դիմել առ Սրբազնութիւն Ձեր և վերջնական տնօրինութիւն մը խնդրել յօգուտ Եկեղեցւոյ։ Ձեր Սրբազնութիւն մի պաշտօնագրով՝ դեկտ. 22 թուականաւ ուղղեալ առ քաղանայից դասն և առ Թաղ. Խորհուրդս կը ծանուցանէր թէ ննջեցելոց յուղարկաւորութեան պարագաներու մէջ ծածկոցի և փորուրարի գործածութեան իրաւունքը Ս. Եկեղեցւոյս միայն կը պատկանի, և ընդ. նմին կը յանձնարարէր ննջեցեալի և մկրտութեան պարագայից մէջ Սր. Եկեղեցւոյ իրաւունքը Թաղ. Խորհրդոյ, իսկ քաղանայից դասու պատկանեալ մասերը քաղանայից միջացաւ գանձել։ Սակայն զօրմանօք տեսնուեցաւ որ քիչ մը վերջը Կրօն. պատկառելի Ժողովոյ կողմէ Ձեր Սրբազնութեան որոշման բոլորովին հակառակ որոշում մը կը հաղորդուէր Խորհրդոյս փետր. 23 մի պաշտօնագրով, դարձեալ Ձեր Սրբազնութեան ստորագրութեամբ, այն է թէ ննջեցեալի և մկրտութեան պարագաներու մէջ ծածկոցի և փորուրարի գործածութեան իրաւունքը քաղանայից դասուն և եթէ կը պատկանի և ոչ եկեղեցւոյս։

Թաղ. Խորհուրդս կարի յոյժ զարմացեալ այս անակնկալ և հակասական որոշմանց վրայ՝ պատրաստուեցաւ իբրեւ յոյս ապաստանի դիմել առ Պատ. Խառն Ժողովն, և նորա արդար տնօրինութիւնը խնդրել ի դարման սոյն անհանդուրժելի վիճակին։ Սակայն մեծ եղաւ Խորհրդոյս ցաւը երբ յառնեն Խառն Ժողովոյ տեսաւ որ նոյն իսկ Պատ. Խառըն Ժողովը չը գիտեմք ազգային ո՛ր օրինաց և ո՛ր իրաւանց վրայ հիմնելով իւր տեսութիւնները, համակերպեցաւ Կրօն. Ժողովոյ որոշման և նոյնին գործադրութիւնը յանձնարարեց Խորհրդոյս։

Արդ. նկատելով որ Խորհրդոյս միամեայ անձնուիրական ջանք և աշխատութիւն յօգուտ Եկեղեցւոյ և վարժարանաց ոչ միայն չեն գնահատուիր, այլ և տարբեր իմն կը մեկնուին, աշխատութիւնք որովք յաջողած էր սնտուկին եւ ու մուտքն հաւել հաւասարակշռել հակառակ այն արտասովոր մեծագումար ծախուց որոց ենթարկեալ է Մայր Եկեղեցւոյ սնտուկն իբրեւ Պատրիարքանիստ Եկեղեցի։

Նկատելով որ Սահմանադրական Թաղական Խորհրդոյ մը իրաւացի դիտողութիւններն և բողոքներն անլսելի կը մնան առաջի Սահմանադրական Պատրիարքի և Սահմանադրական Վարչութեան։

Նկատելով որ «Ազգ. Վարչութիւնն իւր տեսչութեան տակ գտնուող խորհրդոց կողմէ մատուցեալ ազգօգուտ և Եկեղեցւոյ ու վարժարանաց օգտակար առաջարկութիւններն ուշադրութեամբ քննել անտես կառնու, և անոնց կարեւորութիւնը յայտնուելէ վերջը հաստատելու կամ գործադրութեան արգելքները բառնալու ջանք և միջոց» կը խնայէ հակառակ Ազգ. Սահմանադրութեան 41րդ յօդուածոյ։

Եւ վերջապէս նկատելով որ Մայր Եկեղեցին իբր բացառիկ եկեղեցի մը կը նկատուի և անոր իրաւունքները կը զոհուին, մինչդեռ Ազգ. Սահմանադրութեան 55րդ յօդուածոյ տրամադրութեան բնաւին չը համաձայնիր այն նկատողութիւն, մանաւանդ զի Թաղ. Խորհուրդս չը փայփայելով դժբաղդաբար այն բարոյական ոյժն ու զօրութիւն զոր իրաւամբ կը սպասէր Պատ. Վարչութենէդ, կագայ խմբովին իւր հրաժարականը մատուցանել, զերծ մնալու համար խղճի և պաշտօնի մանր պարտականութենէ որոյ հաւատարիմ գործադիր և աւանդապահն եղաւ իւր միամեայ պաշտօնավարութեան մէջ։

Մնամք
Սրբոյ աջոյդ համբուրիչ
խոնարհ ծառայք
Հրաժարեալ անդամք Թաղ.
Խորհրդոյ Մայր Եկեղեցւոյ
(Կնք.)

ԳԱՋԱԳ ԱՋԻՆՕՅ

Օտէսատան Մէրնէկ Բուբա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, դաղադ Աչինօֆ՝ Սակալլօ հատիսէսինի պէր վէճհը ալթի հիքեայէ էյլէմիշ տիր.

«Պիզիմ հէյէթը սէֆէրիյէմիզ՝ բահրիյ վէ դաղադ օլարագ ճէման 185 քիշիտէն իպարէթ իտի, վէ մադաէտը եէկեանէսի մէտէնիյէթէ պիր խըտմէթ իտի։ Ճիւմլէմիզ տէ սիլահլը իտիք վէ իքի տէ միթրալեէօզիւմիզ վար իտի.

«Հէյէթը սէֆէրիյէ՝ էվվէլ պէ էվվէլ Թաճուրատա գարայա չըգմըշ իտէ տէ, հալէշ գրալը Եօհաննանըն պիր մէքթուպը իւզէրինէ Սակալլօյա տօղրու հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ Սակալլոտա սահիլը տէրեատա քեաին պիր էսքի գալէյի եէտը թասարրուֆըմըզա կէչիրիպ, օրատա գըսսա պիր միւտտէթ իգամէթիմիզ իչիւն թէտարիքեաթը լազըմէյի իճրա էյլէտիք։ Իսթիհքեամլարտան պիրի իւզէրինտէ պիր իպատէթխանէ թէեսիս իտուպ, ալթընտա տա Գըրմըզը Խաչ պայրաղընը քէշիտէ իթտիք։ Պիր Գըրմըզը Խաչ պայրաղը տա խասթախանէ իթթիխազ օլընմագ իւզրէ ինթիխապ իթտիկիմիզ պիր մահալէ չէքտիք։

«Փեթրվարըն 17ինճի կիւնիւ Բէյրութ նամ Ֆրանսըզ գօրվէթինի միւշահէտէ էյլէտիք։ Մէզքիւր գօրվէթ՝ պիզիմ գալէմիզտէն պիր միլ մէսաֆէտէ տէմիր աթտը, վէ հէյէթը սէֆէրիյէյի՝ գալէյի վէ եէրլէշմիշ օլտըղը արազիյի թախլիյէ իթմէյէ տավէթ իթմէք իչիւն մէզքիւր գօրվէթտէն Արապ միւթէրճիմլէր կէօնտէրիլտի։ Պիր աղ սօնրա Արապլար մէզքիւր գօրվէթէ ավտէթ իտուպ, պէնիմ Ֆրանսըզ հիւքիւմէթինին էմրինէ իթաաթ իթմէտիկիմի պէյան իթմիշլէր տիր։ Լաքին պու խուսուս մուվաֆըգը հաքիքաթ տէյիլ տիր. զիրա պէն տայմա Ֆրանսըզլար նիյաթը սուլհճույանէ իպրազ իթտիքլէրինտէ քէնտիլէրիյլէ իթթիլաֆը էֆքեար հասըլ իթմէք նիյէթինտէ պուլընմըշըմ տըր։ Պանա թաճիրէն հիչ պիր թալէպ վուգու պուլմատը, վէ պունըն աքսինի քիմ իտտաա իտէպիլիր վէ եախօտ իթաաթ իթմէյէճէկիմի միւպէյյին էլ եազըմը քիմ կէօսթէրէպիլիր իսէ մէյտանա չըգսըն։

«Իշ պու մէրքէզտէ օլտըղը հալտէ Ֆրանսըզ ամիրալընըն էմրի իւզէրինէ պիզի թօբա թութմայա պաշլատըլար։ Ֆրանսըզլար՝ 10 գատար կիւլլէ աթըպ պիր խայլը գատըն վէ չօճուգ թէլէֆ իթտիքտէն սօնրա, (թէսլիմ ալամէթի օլան) պէյազ պայրաղը քէշիտէ իթտիրտիմ։ Պունըն իւզէրինէ թօբ աթէշի տուրտուպ, գարայա պիր զապիթ չըգարարագ, գալէտէն չըգմայա վէ արազիի մէզքիւրէյի թախլիյէ իթմէյէ պէնի տավէթ էյլէտի։ Պէն տախի ճէվապըմտա, Բէյրութ գումանտանընըն պանա վէ րէֆիգլէրիմէ գարշը Ֆրանսըզ միլլէթինէ եագըշմայան պիր մուամէլէտէ պուլընտըղընը, վէ հագսըզ վէ քէյֆէմայէշա պիր էմրէ իթաաթ իթմէքտէն իսէ ճիւմլէմիզին տէ օլմէյէ հազըր օլտըղըմըզը պէյան էյլէտիմ։ Զապիթը մումաիլէյհ՝ պու ճէվապըմը ամիրալա կէօթիւրտիւկինտէ, ամիրալը մումաիլէյհ՝ գարայա էքի պէօլիւք պահրիյէ ասքէրի չըգարմըշ տըր։ Ասքէրը մէրգումէ՝ գալէյի մուհասարէ իտուպ, թէսլիմ օլմագլըղըմը թէքլիֆ իթտի։

«Պիզ էյիճէ սիլահլանմըշ իտիք, վէ քիւլլիյէթլի օլմայան Ֆրանսըզլարը թարտ իտէպիլիր իտիք. Ֆագաթ սուլհճույանէ էֆքեարըմա օյղուն օլմատըղընտան, վէ տիկէր թարաֆտան պաշըմըզ էօլիւ վէ եարալըլար գալէսի պուլընտըղընտան, թէսլիմ օլմագլըղա գարար վէրտիմ։

«Մագթուլլար միյանընտա 1 գատըն, 2 գատըն վէ 3 չօճուգ վար իտի։ Մէճրուհլար իսէ 7սի աղըրճա եարալը օլարագ 18 նուֆուս իտի։»

* *
*

Բէթէրսպուրկտան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Զարըն էմրի մուճիպինճէ ժանտարմա միրալայլարընտան Զիւգալօվսքի՝ Սակալլօնըն թօպա թութուլմասընտան էվվէլ վէ սօնրա վուգուա կէլէն հալլէր հագգընտա դաղադ Աչինօֆը իսթինթագ իթմէք իւզրէ Բէթէրսպուրկտան Սէվաստօբօլա կէօնտէրիլմիշտիր։ Մումաիլէյհ միրալայ՝ իշպու իսթինթագըն նէթիճէսի հագգընտա պիր զապթնամէ թանզիմ իտէճէք։ Պատէհու Աչինօֆ վէ մայէթի գազագլար՝ Սէվաստօբօլտան Պաթումա վէ օրատան Թիֆլիսէ կէօնտէրիլիպ, Աչինօֆ Թիֆլիստէ բօլիսին թահթը նէզարէթինտէ պուլընտուրուլաճագ տըր։

Տիկէր թարաֆտան Օտէսատան իշար օլընտըղընա կէօրէ, Աչինօֆըն արգատաշլարընտան էքսէրիսի մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլէճէքլէր վէ պատըլէսի Սէվաստօբօլա իգամ օլընաճագլար տըր։ Արշիմանտրիտ Բախիօս վէ սաիր ռուհանիլէր՝ սէրպէսթ պըրագըլմըշլար տըր։

ԲԱՐԻԶՑԷԼԻՔԻ ԷՅՖԷԼ ԳՈՒԼԷՍԻ

Միւհէնտիս Մ. Էյֆէլին՝ դարիպէն Բարիզտէ քիւշատ իտիլէճէք Սէրկիի Ումումի իչիւն ինշա էյլէտիկի 300 մէթրօ եիւքսէքլիքտէքի տէմիր գուլէ՝ արթըգ խիթամ պուլմըշ սայըլապիլիր։ Հաթթա միւհէնտիսը մումաիլէյհ՝ պու գուլէյէ չըգմագ արզուսընտա պուլունանլարտան ալընմասընա գարար վէրտիկի իւճրէթ ֆիյաթլարընը տախի թային վէ կազէթալարլա իլան էյլէմիշ տիր։

Պիլէթլէր 3 նէվ օլուպ, հէր պիրինին րէնկի տէ Ֆրանսըզ պայրաղընտաքի մավի, պէյազ վէ գըրմըզը րէնկլէր օլմագ իւզրէ ինթիխապ օլունմուշ տըր։ Պիրինճի սընֆ պիլէթլէրի՝ պէհէրի 5 ֆր. գըյմէթինտէ օլուպ, պունը ալանլար՝ գուլէնին թա թէբէսինէ գատար չըգապիլէճէքլէր տիր։ Իքինճիսի՝ պէհէրի 3 ֆր. գըյմէթինտէ պուլընան պէյազ պիլէթլէր օլուպ, ասհապը իքինճի թապագա տէնիլէն մահալէ գատար չըգապիլէճէքլէր տիր։ Իւչիւնճիւ սընֆ իսէ գըրմըզը պիլէթլէր օլուպ, պունլարըն պէհէրի օլան 2 ֆրանգը վէրէնլէր՝ պիրինճի թապագա տէնիլէն եէրէ գատար չըգապիլէճէքլէր տիր։ Պիլէթլէր իւճրէթլէրինճէ, կէճէնին կիւնտիւզտէն ֆարգը օլմայըպ, հէր պու ֆիյաթլար ճարի օլաճագլար տըր։

Պիլէթինի ալանլար՝ իսթէր վէրտիվէնտէն քէնտի քէնտիլէրինէ չըգաճագլար, վէ իսթէրլէր իսէ աշաղըտան եօգարըյա ատամ չըգարմագա մախսուս օլան «ասանսէօր» մաքինասընա պինէճէքլէր տիր քի, պու մաքինալարտան 4 տանէսի գուլէնին 4 ճիհէթինէ գօնուլմուշլար տըր։

Էրպապը թէմաշանըն գուլէ իւզէրինտէ նէ գատար միւտտէթ գալաճագլարը մուայյէն օլուպ, ֆագաթ գուլէնին ճէսամէթի պիր տէֆատա 10,000 գատար զիյարէթճիյի ալմայա միւթէհամմիլ տիր։

ՐԷԺԻ ՇԻՐՔԷԹԻ

Իլան

Սանտըգ վէ գումթու կիպի չէյլէրին իւզէրինէ սարըլաճագ տիւրլիւ տիւրլիւ քեաղըտլար թէտարիքի՝ ֆի 13 Նիսան սէնէ 305 թարիխինտէ Գալաթատա Րէժի իտարէի ումումիյէսինտէ միւնագասայա չըգարըլաճաղընտան, միւնագասայա կիրիշմէք իսթէյէնլէրին՝ Րէժի նէզարէթը ումումիյէսինտէն թալէպլէրի վուգուինտէ հէր նէվ քեաղըտ նիւմունէլէրինտէն պիրէր տանէսիյէ պիրէր գըթա շարթնամէ սուրէթի քէնտիլէրինէ վէրիլէճէք տիր։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸԼԸԳ

Թունուզը Հաճի Ալի վէ Ահմէտ նամ քիմսէլէրին՝ «տէֆինէ պուլաճաղըզ, ալթուն եարաճաղըզ» տէյէրէք Աթիլ էֆ. նամընտա պիր կէնճ իլէ, Ուն Գափանընտա Էմիրլէր խանը օտապաշըսը Հասանըն վէ Ուն Գափանը պէկիրճիլէր քէթխիւտասը Մէհմէտ աղանըն պիր խայլը բարալարընը տօլանտըրմըշ օլմալարընտան տօլայը Տէրսաատէթ ճէզա մահքէմէսինտէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընտըգլարընը, վէ Աթիլ էֆ.նին հուզուրը մահքէմէտէ իֆատէսինի տիւնքի նիւսխէմիզտէ եազմըշ իտիք։ Օտա պաշը Հասան աղանըն իֆատէսի տախի բէք զարիֆ օլտըղընտան, սաիրլէրինէ իպրէթ օլմագ իւզրէ պէրվէճհը զիր նագլ իտէրիզ.

Հասան աղանըն իֆատէսի

Պէնտէնիզ Ուն Գափանընտա քեաին Էմիրլէր խանընըն օտա պաշըսը իտիմ տէ, Ուն Գափանտա քէօբրիւ գարշըսընտա 33 նօմէրօլը դահվէյի սախի քիրա իլէ թութմագտայըմ. Երմէնի միլլէթինտէն եալընըզ Հաճի նամը վէրիլէն մէճհուլ իւլ իսմ պիր չախսը՝ սըգ սըգ դահվէյէ կէլմէյէ պաշլատը վէ պիր գաչ կիւն տէ դահվէտէ եաթըպ գալտը։ Մէրգումը՝ դահվէտէ պուլունտըգճա, չըրաղըմ Աթիլ իլէ պիր չօգ միւսահէպէթ իտէրէք խիմիի, հալիմի սօրար իմիշ։ Հալ պու քի պէնիմ իշ տէն հիչ խապէրիմ եօգ։ Պունըն՝ Հաճի Ալի վէ Ահմէտին գլաղուզը օլտըղընը սօնրատան անլատըմ։ Պէն քէնտիսինէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէտէն օ խըմի մէճհուլ գլաղուզ՝ պանա «Հասան աղա» տէտի։ Պէն տէ գուլագ վէրտիմ «նէ՞ տէրսին» տէտիմ։ Պունըն իւզէրինէ «պէնիմ Պրուսատան կէլմէ իքի Հաճի էֆէնտիլէրիմ վար տըր, բէք մալիւմաթլը տըրլար» (1) տէտի վէ հիքեայէ իթմէյէ պաշլատը. պէն տէ բէք ալէս տէտիմ։ Սօնրա տէտի քի, «պիզիմ Հաճի էֆէնտիլէր՝ Պէյօղլունտա Բանկալթըտէ պիր վէրանէտէ վէ եէր ալթընտա Ճինիլէրիզ զէմանընտան գալմա իքի օտա ալթուն վէ սիլահ տօլու օլտըղընը խապէր վէրիյօրլար։» Պէն «բէք ալէ՛, ֆիքրի՞նի նէ տիր քի, պունլարը պանա խապէր վէրիյօրսըն» տէտիկիմտէ, «Հաճի էֆէնտիլէր պու տէֆինէյի քէշֆ իթմէք իչիւն պիր չօգ զէման օդուտըրլար. բարալարը պիթթիկինտէն, չիմտի պունլարըն 10 մէճիտիյէյէ իհթիյաճլարը վար տըր, պու բարա իլէ պիր գօչ ալաճագլար տըր» տէտի։ Պէն, «էյ պու գօչը նէ՞ եարաճագլար» տէտիկիմտէ, մէրգում գլավուզ՝ «Հաճի էֆէնտիլէրէ խուտատ խապէր վէրիյօր քի, պէօյլէ պիր գօչ կէթիրիր իսէնիզ, պու գատար մալը սահիպ օլաճագսընըզ՝ հաճի էֆ.լէր տէ հէր քիմ պէօյլէ պիր գօչ կէթիրիր իսէ տէֆինէլէրի չըգարտըղըմըզտա քէնտիսինէ 500 Ֆրանգը ալթունը վէրէճէյիզ տէյօրլար» տէտի։ Պէն՝ «պանա պէօյլէ չէյլէրին լիւզումը եօգ տըր. պէնտէն ուզագ կիտսինլէր» տէտիմ։ Պունըն իւզէրինէ օ չախըս կիթտի։ Երթէսի կիւն խանըտաքի օտամտան չըգաճաղըմ սըրատա օ մէճհուլ իւլ իսմ գըլաղուզ չախըս՝ եանընտա պիր Թունուզը օլտըղը հալտէ խանա կէլտիլէր։ Գըլաղուզըն եանընտաքի ատամըն իսմի՝ Հաճի Ահմէտ իմիշ։ Հաճի Ահմէտ՝ պէնի իլք տէֆա կէօրտիւկի հալտէ հէման 40 եըլտան պէրու թանըյօր իմիշ կիպի «Հասան աղա՛, օտանը աչ տա սանա պիր սէօզ սէօյլէյէճէյիմ» տէտի։ Պէն տէ օտայը աչտըմ. օթուրտուգ. Հաճի Ահմէտ պէնտէն պիր բարչա ամէչ իսթէտի, վէ օթուրտըղը եէրտէ պիր թիւթիւն եագ տը, եագըլան թիւթիւնին տումանը պաշըմա թէեսիր իթտի (2) վէ Հաճի Ահմէտի թօհաֆ պիր հալտէ կէօրմէյէ պաշլատըմ։ Սօնրա տէտի քի, «էյ Հասան աղա, սիզ չիմտիյէ գատար պիզտէն գօրգույօր իտինիզ. լաքին պունտան սօնրա պիզտէն գորգմայաճագսընըզ։ Ֆաթիհտէ Շէքէրճի խանընտա պէնիմ օտամ վար, եարըն (գլաղուզը կէօսթէրէրէք) պունընլա կէլինիզ»։

Հաճի Ահմէտ՝ օ կիւն պիր չօգ սէօզլէր սէօյլէյէրէք պէնի ինանտըրտըղընտան, էրթէսի կիւն գլաղուզը դահվէյէ կէլինճէ, չըրաղըմ Աթիլի եանըմա ալարագ իւչիւմիզ Շէքէրճի խանընա կիթտիք վէ Թունուզլընըն օտասընա չըգտըգ։ Օրատա պիր գաչ Թունուզլը տահա վար իտի քի, պիզ կէլինճէ անլէր տըշարըյա չըգտըլար։ Պունլար օտատան չըգար չըգմազ Հաճի Ահմէտ գաբուլըն սիւրկիւսինի սիւրտիւ։ Պունըն իւզէրինէ սօրտում քի, «պիզի նէ՞ իչիւն պուրայա կէթիրտին», Հաճի Ահմէտ՝ պանա վէ չըրաղըմ Աթիլին իլէ քէնտի գլաղուզը օլան չախսա խիթապէն, «հէր եէմին իտէճէյիմ քի պիզիմ սըրըմըզ սիզտէ վէ սիզին սըրըրընըզ պիզտէ գալաճագ վէ հիչ պիր քիմսէյէ սէօյլէնմէյէճէք» տէտի։ Պունը միւթէագըպ տէօրտիւմիզ տէ եէմին իթտիք։ Հաճի Ահմէտ՝ պիրէր լօգմա էքմէք եէտիրտի, վէ եինէ «հէր քիմ քի սըրըմըզը պիր քիմսէյէ սէօյլէր իսէ, պիզիմ խիւտտամըմըզ վար տըր, անը խիւտտամ չարբարրըրըզ» տէտիքտէն սօնրա, թէքրարէն «Հասան աղա, պէն ֆայտէլի պիր իշ եարաճաղըմ, 5 մէճիտիյէ չըգար վէր» տէտի. պէն տէ 5 մէճիտիյէ չըգարըպ էլինէ թէսլիմ էյլէտիմ։ Հաճի Ահմէտ՝ բարայը ալտըգտան սօնրա «չիմտի սիզ կիտինիզ. պունը (գլաղուզընը կէօսթէրէրէք) գալէ տըշարըսընա կէօնտէրէճէյիմ քի պիր բարչա խամ թօբրագ կէթիրսին. եարըն պիզ սիզէ կէլիր եինէ կէօրիւշիւրիզ»։

Էրթէսի կիւն Հաճի Ահմէտ՝ գըլաղուզը իլէ պէրապէր Ուն Գափանընտաքի օտամա կէլտիլէր։ Հաճի Ահմէտ՝ գլաղուզըն գալէ տըշարըսընտան կէթիրմիշ օլտըղը թօբրաղը չըգարարագ վէ պիրէր բարչասընը քեաղըտլարա գօյարագ պիրէր տանէ տաղըթտը, վէ «պունլար նիւսխէ տիր» տէյիպ, եաղըլմագ իւզրէ պիրէր տէ քեաղըտ վէրտի, «չէօյլէ օլաճագ, պէօյլէ եարաճագ» տէտի։ Էրթէսի կիւն եինէ կէլտի վէ պաշընը սալլայարագ, «տէֆինէ չըգաճագ, տէֆինէ չըգաճագ, եարըն պէն կէլէճէք, 3 թէքէրլէք էէչիլ պալ մումու ալընըզ, իւզէրլէրինի եազաճաղըմ» տէյիպ կիթտի։

Էրթէսի կիւն եինէ կէլտի, պէն տէ ալըմըշ օլտըղըմ պալ մումու թէքէրլէքլէրինի քէնտիսինէ վէրտիմ. Օտանըն բէրտէլէրինի էնտիրտի, պէլինտէն տիվիթինի չըգարըպ իւզէրլէրինի չըզտը, պիր չէյլէր եազտը, սօնրա «Աղսէրայտա սու քէօբրիւսիւնիւն եանընտա պիզիմ էվ վար. 100 տիրհէմ քէօմիւր ալ, (գլաղուզը կէօսթէրէրէք) պունընլա սաաթ 10տա օրայա կէլ, պու պալ մումու թէքէրլէքլէրինի տէ օրայա կէթիր, Թօբգաբուսյա կիտէճէյիզ» տէտի։ Գօչտան, Բանկալթըտէքի վէրանէտէն ֆիլանտան վէ Թօբգաբուսյանըն կիտիլէճէկինտէն պահս իթմէտի։

Պէն էրթէսի, կիւնի սաաթ 9տա Ուն Գափանը պէկիրճիլէր քէթխիւտասը Մէհմէտ աղայա կիտէրէք իշի անլաթտըմ, Հաճի Ահմէտին պիզի Թօբ Գաբուսյա կէօթիւրէճէյինի սէօյլէտիմ. պունլարըն նէ օլտըղլարընը պիլմէյօրըզ, պէլքի պիզէ պիր ֆէնալըգ եաբարլար տիյէ գօրգույօրըմ, պիզի օրատա պէգլէյինիզ տէտիմ։

Պունըն իւզէրինէ Մէհմէտ աղա Գապըը Չէշմէտէ ճանպազ գասապ Հիւսէյինին աղայը պուլարագ տօղրուճա օրայա կիթմիշլէր։ Պէն տէ սաաթ 10տա չըրաղըմ Աթիլին վէ գլաղուզ իլէ Աղսէրայտա Հաճի Ահմէտին խանէսինէ կիթտիք, գլավուզ գաբուլը չալտը. իչէրիտէ 5—6 Թունուզլը վար իտի։ Հաճի Ահմէտ տէտի քի, գահվէտէ օթուրընըզ, պիզ չիմտի կէլիրիզ։ Պիզ տէ գահվէյէ կիթտիք, 10 տագիգա գատար օթուրտուգ։ Պիր տէ պագտըմ քի, գահվէյէ խըմի պիլմէտիկիմ վէ Հաճի Ահմէտին էսվապը կիպի էսվապ կիյինմիշ պիրի կէլտի։ Գլաղուզա սօրտում քի, պու քիմ տիր, Հաճի Ահմէտ կէլէճէք իմիշ։ Գլաղուզ տէտի քի, «պու Հաճի Ահմէտին գարըտաշը Հաճի Ալի տիր, պունըն խիւտտամը անտէն գուվվէթլի տիր»։

Պիր աղ սօնրա օրատան գալգըպ, Հաճի Ալի էօնտէ, գլաղուզ իլէ պէն արգատան եայան կիթմէյէ պաշլատըգ, թա Թօբգաբուսյա վարտըգ վէ պիր դահվէնին տըշարըսընտա օթուրտըգ. ագշամ օլմուշ վէ գարանլըգ պասմայա պաշլամըշ իտի. Օրատա Հաճի Ալիյէ «էֆքեարընըզ նէ՞ տիր քի, պիզի տաղլարը, պայըրլարը կէզտիրիյօրսըն» տէտիմ։ Պունըն իւզէրինէ տէտի քի, «սիզ... սինիզ, քէօբրիւնիւզ, պիզիմ խիւտտամըմըզ վարտըր. չուվալ կէթիրտի՞ն մի, հա՞նի չուվալ, հա՞նի չուվալ» պէն «չուվալը նէ՞ եարաճաղըմ», «չուվալա ալթուն գօնաճագ, չիմտի տէֆինէ չըգաճագ, հէմ չուվալ 7 թանէ օլմալը, չըգաճագ տէֆինէ 7 չուվալըգ տըր» տէտի։ Պէն «չուվալլար իլէ ալթունը նէ՞ եարաճաղըմ, պու գատար ալթունը օրատան ալըպ կէթիրմէք, պիզիմ էլիմիզտէն կէլմէզ։ Մախսուս տըր, գուվվէթին վար իսէ, պիր մէնտիլ քեաֆի տիր, էկէր եօգ իսէ պէն կէթիրէյիմ» տէտիքտէն սօնրա, Հաճի Ալի գըզարագ, հիտտէթլէ «Հայտի օրատան էչէք, 7 չուվալ ալթուն տէյիլ 100 չուվալ ալթուն օլսա վէ պուրատան եիւզլին քիշի կէչսէ, պիր չէյ օգույընճա հիչ պիրինին կէօզիւ կէօրմէզ, թէզմիլ սըթունլարը կէօթիւրիւրիզ» տէյէրէք, տէֆինէ մահալինէ կիթմէքլիկիմիզի թէքլիֆ իթտի։ Պէն հէր նէ գատար կիթմէք իսթէմէյօր իտի իսէմ տէ, պիր քէրրէ կիթմիշ պուլընտըղըմտան, վէ պէկիրճիլէր քէթխիւտասը Մէհմէտ աղանըն արգամըզ սըրա կէլէճէյինի պիլտիկիմտէն, բէք էյի տէյէրէք պէն վէ չըրաղըմ Աթիլ վէ Հաճի Ալի վէ գլաղուզը եանը տէօրտիւմիզ տէֆինէ եէրինէ միւթէվէճճիհէն Մէվլէվիխանէ գաբուսընտա տօղրու իլէրիլէմէյէ պաշլատըգ։

(Տէվ.)

(1) Պու Հաճի Ալի վէ Ահմէտին մուգատտէմա Իզմիր վէ Պրուսա վէ սաիր մահալլէրտէ պուլընտըգլարը մէրվի տիր։

(2) Ույուշտըրըճը պիր էճզա օլաճաղը ազատէ պէյան տըր։

ԻԶՄԻՏ ՊԱԹԱԳԼԸՂԸ

Իզմիտ մութասարրըֆլըղըն մարտ 9 թարիխլիյէ՝ ալտըղըմըզ մէքթուպ տըր։

Մալիւմ տիր քի, Իզմիտ գասապասը եագընտա վագը պաթագլըգլարըն՝ թամհիր վէ իսլահը՝ պիր եէրլի գումբանեայա իհալէ օլընըպ, ամէլիյաթը լազըմէ իչիւն տէֆաթէ քէշֆիյաթ իճրա օլընմըշ իտի. Նիհայէթ պու կիւնքի բէնճշէնպէ կիւնի, մէմուրինը հիւքիւմէթ վէ պէլէտիյէ հէյէթի վէ էշրաֆը մէմլէքէթ հազըր օլտըղը հալտէ, աթէշը գատիմէ մուհաֆըզըյինէ միւֆթիի պէյտէ՝ վէ կիւֆէրիպէյն պիմիլլէթիմիզ Բատիշահըմըզ Էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին թէզգիյէտը էօմիւ ու իգպալը Շահանէլէրի տուաի վաճիպ իւլ էտասընը պատէ իլէ, հուզզար ամէլէյան օլմուշ, վէ պատէհու գօյունլար զէպհ իտիլմիշ, վէ միւթէաքիպ մումաիլէյհ էվվէլա պիրինճի գազմայը քէնտիլէրի վուրարագ օրատա պուլընան 100 գատար ամէլէ տախի իճրայը ամէլիյաթա պէտ վէ մուպաշէրէթ էյլէմիշլէր տիր։

Մէզքիւր պաթագլըգլար սէպէպիյլէ Իզմիտտէ պուլընան էվվէլ վուգուա կէլմէքտէ օլան խասթալըգ՝ պունտան պէօյլէ միւնտէֆի օլաճաղընտան, մէզքիւր պաթագլըգլարըն թամհիրի իւզէրինէ սըհհէթը ումումիյէ պիր գաթ տահա թահթը թէէմմին ալընաճագ տըր։ Ամէլիյաթըն պիր ան էվվէլ իքմալի իչիւն պիր միւթէհաննիսանէ իհալէ օլընմըշ տըր։

ՍԱԹԼԸՂ ԽԱՆԷ

Պէյօղլունտա Բանկալթըտէ Ճէմիլիյէ սօգաղընտա քեաին օլուպ 6 օտա, 2 սօֆա վէ 2 գույույը համի պուլընան վէ 7 արշըն եիւզ վէ 20 արշըն տէրինլիք եանի 140 արշըն արսատա վէ էօն թարաֆը 2 վէ արգա թարաֆը 3 գաթ իւզէրինէ պինա օլընմըշ պիր պապ պախչալը խանէ՝ արզուսընտա 210 արշըն պաղչէսիլէ պէրապէր սաթըլըգ օլտըղընտան, իշթիրայէ թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընըր։

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Միլան 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօվն

Քիրէճլի իբօֆօսֆիթ էճզասը իլէ «Էմիւլզիօն Սգօթ» նամը ալթընտա թէրթիպ էյլէտիկիմիզ Մօրինա պալըգ եաղը՝ զիյէթլէ նաֆի պիր տէվա տըր։ Պիր խայլը խասթէկեանա իթա իտուպ, էօթէտէն պէրու Մօրինա եաղընը հիչ պիր վէճհլէ գապուլ իտէմէյէնլէրին տախի պու տէվանըզը սուհուլէթլէ գապուլ իտէպիլտիքլէրի, վէ պու թէրթիպին գօլայճա հազմ օլունտըղը վէ միւթէրէքքիպ օլտըղը էճզանըն համիլ օլտըղը թէեսիրաթըն մուհաֆազա օլունապիլտիկի պիթթէճրիպէ թահգիգ օլընմըշ օլտըղընը մաէլմէմնունիյէ թարաֆընըզա իշարէ միւսարէաթ իտէրիմ։

Պէզյիւք խասթախանէնին սէրթապիպի
ՏՕԳԹՕՐ ՖՐԱՆՉԷՍԳՕ ԿԱԹԹԻ

ՊԱՆԳԸ ՕՍՄԱՆԻ

Ռումէլի չըմէնտըֆէր բիյանգօսընըն կէլէճէք գուբասը իչիւն Բէլտօ պի լէյիյէրի սաթընալմագ խիւսուսէյնէր՝ պու կիւնտէն իթիպարէն հէր կիւն ալաֆրա սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 3½ա գատար Պանգը Օսմանիտէն միւպայաա խտէպիլէճէքլէրի իլան օլունուր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իլան

Իտարէի Մախսուսէնին Եուսուֆ էֆ. գօմանտասընտա պուլունան Թէլէր-Տուշէ վափօրը՝ մարտըն 15ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ Էրէկլիյէ վէ օրատան Պարթընա կիտէճէյի իլան օլունըր։

* *

Իտարէի մէզգիւրէնին Հիւմմիւ գաբտան գօմանտասընտա պիւլունան Էտէ-Ֆէթտէ վափօրը՝ մարտըն 15ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ Տէրսաատէթտէն հարէքէթլէ, Կէլիպօլու, Դալէի Սուլթանիյէ, Պօղազ Ատա, Մըլիվա, Էտրէմիտ, Քէմէր, Այվալըգ, Եօնտա, Միտիլլի վէ Տիքիլի իսքէլէլէրինէ ուղրայարագ, Իզմիր, Չէշմէ վէ Սագըզա կիտէճէյի իլան օլունըր։

* *

Իտարէի Մախսուսէնին Սամաթիատա քէաին կաղինօ վէ պագգալ տիւքքեանընտա թալիպ օլուպ, ինճարէի սէնէվիյէսի 25 լիրայա պիլ միւնագասա թէզեիրա իտէն Կարապետ Սրբմաքէչեան նամ զաթ միւբաշաաթ իթմէտիկլէնտէն, թալիպ իլանտէն մահը հալը րուզինին 16նճը բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ գատար միւրաճաաթ իթմէտիկի հալտէ ախէրէ իհալէ օլունաճաղը իլան օլունըր։

13 մարտ 305

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 23 մարտ

Ինկլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	098-
Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-1/8
» » գարանտը	15-1/16
» » Սէրի Ա	27-1/2
» » » Պ	15-5/8
» » » Ս	14-7/8
Օթօման 1871	88-1/4
Օսմանլը Պանգասը	11-5/8
Ռուսիա իսթիգրազը	102-5/8
Մըսըր ... մութթահըտէ	87-7/8
» իսթիլյազը	103-1/8
Տախտա Սանիլէ Մըսըր	82-7/8
Թօլիտօ իսթիգրազը	102-1/4
Մախսուսէթ. էսհամը 1877	-
Գոմպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-52-40

Բարիզ 23 մարտ

Ֆրանս. էսհ. 3% Ֆր.	85-55
» » 4½ %	104-62½
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլտը	15-40
» » գարանտը	15-17½
Միւթէֆէրրիգէ	
Սէրի Պ.	15-60
» Ս.	15-35
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	50-25
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	546-25
Գրէտի Լիօնէ	666-25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1515-
Գօնթուար տ'էսգօնթ	110-
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2242-50
Ռուսիա 5% 1877	102-1/8
Իթալիա էսհամը	96-15
Մըսըր Ֆօնտ. մութթահըտէ	445-
Եունան 5% 1879	445-
Գոմպիօ 3 այ վատէ	25-29

Վիէննա 23 մարտ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	-
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

էսհ. ում. տիւն աղչ. գար.	16-29
» » » էն եւքսէք	16-32
» » » էն աշաղը	16-28
Պու սապահ աչըլտը	16-27
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	42-50
» » » էն եւքսէք	42-38
» » » էն աշաղը	42-30
» » » աչըլտը	42-24
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլտը	-
Սէրի Ա.	27-30
» Պ.	16-
» Գ.	16-27
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	50-
Ագչէ ֆարգը	7-
Րէթօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	15-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք. 9-02
Սթամպօլ պանգասը	7-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-21
Թրամվայ	4-75

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-25
Մէճիտիյէ »	102-20
Պէշլիք »	103-30
Ալթըլըգ »	103-30
Ինկիլիզ լիրասը	110-32
Ֆրանսըզ ալթունը	87-35
Բօլ	91-40
Գրէմից ալթունը	51-15
Գարպօն գայմէսի	08-44

ԹԱՄՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	-
50) » »	08-10
100) » »	-
500) » »	-
1000) » »	07-30
10000) »	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 8)

Պապը Սէրասքէրի տէվաիր վէ ագլամի իչիւն պին իւչ եիւզ պէշ սէնէսինէ մահսուսէն միւպայաա օլունաճագ միւհիմմաթը գըրթասիյէ մ. վըղի միւնագասայա վազ օլունըպ մարթըն եիրմինճի կիւնիւնէ գատար միւնագասա տէվամ վէ եէվմի մըզգիւրտէն ագշամըը սաաթ օն տագ գարարը վէրիլէճէկի կիպի, եիրմի պիրինճի կիւնիւ ագշամա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունըպ, անտէն սօնրա գաթիէն իհալէսի իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն չարշէնպիհ վէ բազար կիւնլէրինտէն մաատա հէր կիւն չիւպէյի մախսուսէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

11 մարթ 1889 3–2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 9)

Ֆիրուխթ օլունաճագ էլլի պին քիլօ գալըն քէրէկին պէհէր քիլօսը տօգուզ պուչուգ բարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ մարթըն օն պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ ախիրըն միւզայէտէ գարարը վէրիլէճէկինտէն, իշ պիւ իտարէյէ թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթ Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

11 մարթ 1889 3–2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 10)

Իշգօտրա ֆըրգասը իչիւն Շէնկին լիմանընտա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ պին իւչ եիւզ պէշ սէնէսի իտարէսի իչիւն ալընաճագ տագիգին էսմանը Սէլանիք վիլայէթի էսվալինտէն վէրիւմէք իւզրէ պէհէր քիլօսը ալթմըշ իքի բարայա մահալլի թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, իսթէյէն թալիպ օլանլարըն Լէվազըմաթ Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

11 մարթ 1889 3–2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նումէրօ 11)

Կէվկէն, Քէրէքէ, Գարապօղազ, Տէնիզլի, Սագարիա, Իննիքլի, Գօյխիսար, Գօճալը, Մէլէն իսքէլէլէրինտէն Տէրսաատէթէ նագլ օլունաճագ օտուն ճէմման եիւզ եիրմի պին ճէտիտ չէքի հախաալըն նումունէ թալիպ օլանլարըն վէ չէրախիյէսի ալմագ իստէյէնլէրին մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր։

13 մարթ 1889 3–1

ԻԼԱՆ

Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆ.նին Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի հուգուգ տաիրէսինտէն վէրիլէն 30 թէմուզ 300 թարիխլի իլամ մուճիպինճէ Գամինգօ գատըն զիմմէթինտէ ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէմինը իսթիֆաս իչիւն թահմին հաճզ ալընան Մէրքէզ էֆ. մահալլէսինտէ Սէյիտ Նիզամէտտին ճատտէսինտէ 7 նումէրօյը պաղ իլէ 8 վէ 9 նումէրօլու պօսթանլարտա մէճմուր 1080 հիսսէ իթիպարըյլա մէզգիւրէնին միւլքիյէթէ օլունաճագ 270 հիսսէ պունտան ագտէմ միւզայէտէյէ գօնուլարագ, լիրա 100 ղրշ. հիսապըյլա 400 ղրշ.տա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իթմիշ օլտուղընտան, պունտան զիյատէյէ եանի 100տէ 5 զամմըյլա թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իւզրէ թէյէլլէրին թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւն զարֆընտա Տէրսաատէթ իճրայի միւսապագա իտարէսինէ մէրճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

13 մարտ 305

Իսրայէլ իլէ Էլմօնեանըն սէնէ 99 վէ 130 նումէրօյը իլամ մուճիպինճէ, Ասհէտ պէյ իլէ Էմինէ հանըմա տէյնլէրի օլան մալիմ էլ միգտար մէպալիղին թէսվիյէսի զըմնընտա Օրթաքէօյտէ Պէօյիւք Այազմա ճատտէսինտէ 13 նումէրօյը արսա տէրունինտէ վագը պարագասան մասատա 170 արշըն մահալլի թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա միւզայէտէ ֆիրուխթ իթտիրիլէճէկի Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի իճրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլունըր։

9 մարտ 305

Իմարէթլէր իչիւն պիր սէնէլիք միւպայաա խտէպիլէճէք օլան 14000 քիլօսը գըլէ լահմը ղանէմին միւնագասա բուլունալըննտա մուհարրէր չէրախիթ վէճհլէ պէհէր ճէտիտ գըյյէսի 2 ղրշ. 30 բարա, վէ հինտալ իչիւն միւպայաա խտէպիլէճէք 400 ատէտ հասըլը սիւբիւքլէսինին քէզալիք միւնագասա բուլունալըննտա մուհարրէր չէրախիթ վէճհլէ պէհէր ատէտի 3 ղրուշ, վէ ճէվամիի շէրիֆէ իչիւն քէզալիք ալընաճագ սիւբիւրկէլէրին պէհէր ատէտի 60 բարա ֆիյաթլա թալիպլէրի էօհտէսինտէ պուլունտուղընտան, իշպու մարթըն 14ինճի սալը կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ 15ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ իտէճէքլէրին՝ մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

11 մարտ 305 3–2

ՄԷՇՀՈՒՐ

ՄԱՏԱՄ ԱՆՆԱ ՔՕԷԼԱԿԸՆ

ՍԱՉ ՄԷԼՀԷՄԻ

Ինչպու մէլհէմ՝ չօգտան պէրու Պուտաբէսթ շէհրինտէ քեառը չէօհրէթ իթմիշ, վէ թէճրիպէյը միւթէատտիտ իլէ պիր չօգ ֆայտէլէրի սախի կէօրիւլմիւշ տիր։

Մէզքիւր մէլհէմ՝ էվվէլա սաչլարը քէօքտէն գուվվէթլէնտիրիր, սանիէն սաչլարը չօգալթըր վէ եումուշաթըր։

Պու խասսէլէրտէն մաատա, հէր նէ ի սաչ վէ տէրի խասթալըգլարընը տախի ազ միւտտէթտէ զարֆընտա բէտտիլէն մահվ ու նապուտ էյլէր։

Տէրսաատէթ Տէրսաատէթտէ Օգճուլար պաշը Նօ. 33 Անթուան Տէվլէթեան էճզախանէսի օլուպ, Տէրսաատէթտէ Պաղչէ-Գաբուսընտա գարաֆօյեանէ գարշըսընտա վագը Արէլեան Գէօրգ էֆէնտինին տէբօզիթօսընտա, վէ Գալաթատա Վ. Գ. վօտա գարադօլեանէսի գարշըսընտա վագը Մ. Լէֆաքէնին, վէ Պէյօղլունտա Թագսիմ ճիվարընտա Գօսթանթէն Վուչինօնըն, վէ չէհրիզին պաշլըճա էճզախանէլէրինտէ ֆիրուխթ օլունըր։

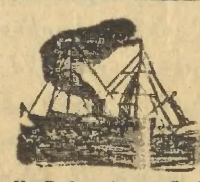

ՓԷՑԻԱՆԷՑԷ Վ'ԱԶԷՕՓԱԼԱՓԷ

ԻՏԱԼԻԱՆ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա սէյրինտէ սիւրաթ բօսթասը.

Տիւտէրլի իլ գաբտանըն թահտը գօմանտասընտա Շարգիյէ նամ վափօր 1500 թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարգիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա մարթըն 27նճի չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3 1/2 Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱԳ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ՔԻՕՍ ուղրայարագ 4 պուչուգ կիւնտէ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷ միւվասալէթ իտէճէք տիր։

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիշ կէլիշ ալընըրսա, թէնզիլ ֆիյաթըլա ֆիւրուխթ օլունըր։

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագըմը, պահշիշ, [illegible] հէր նէ կէրէք տիր։

Եինէ բօսթա միւզքիւրէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷտէն հէր չարշէնպիհ սապահլարը հարէքէթ իտէն Պէրլէթթիւ Շամ վափօրլարը տօղրու ՅԱՖԱյա հարէքէթ իտուպ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐՈՒՆա ուղրար։

Բօսթա մէզքիւրէն Պէրլէթթիւ տէնիզ իշլէյէն վափօրլարը հէր ճումա կիւնիւ Պիրինտիզի բօսթա չըմէնտըֆէրինէ մուլաքաթէ իտէրէք Սիւվէյիշ հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Մասավա, Հիւտէյտա վէ Ադէն իսքէլէլէրինէ ուղրար։

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իսթէյէնլէր՝ Սթամպօլտա Լիմոն Էօնիւնտէ Քէօբրիւ պաշընտա Եէնի Վալիտէ խանընտա գումբանիանըն մէզքիւրէն աճէնթէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Ինչպու աճէնթէխանէ՝ պէտէլի Մըսըրըն միւհիմ բօսթա խատէխանէլէրինտէ թէէտիյէ օլընմագ իւզրէ բօսթա բօլիչալարը [Մանտաբօսթ] տախի իթա իտէր։

Հէր սընըֆ եօլճու իչիւն Պէյօղլունտա Տօզրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուք վէ էվլատը աճէնթէխանէսինտէ միւրաճաաթ օլընա։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ
ՖՐԱՆՍԱԶ
բօսթա վափօրլարը

Մէսաժըրի իտարէսի՝ Տէրսաատէթ վէ Մարսիլեա արասընտա իշլէթտիկի բօսթա վափօրլարընըն թարիֆասընտա պու քէրրէ պէրվէճհը աթի պազը թատիլաթ իճրա իթմիշ տիր։

Վափօր Մարսիլեատան Տէրսաատէթէ քէմաֆիսսապըգ հէր ճումա էրթէսի ագշամլարը հարէքէթ իտուպ, սեպտէմ. 29տան իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը՝ Շիրա, Սէլանիք, Գավալա, Բորթալօս վէ Ջանագգալէսինէ ուղրայաճագ տըր։

Քէզա Տէրսաատէթտէն Մարսիլեայա հէր բէնճշէնպիհ կիւնլէրի ագշամ սաաթ 4տէ վափօր հարէքէթ իտուպ, Նօյէմպէր 18տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը պիր հաֆթա Ջանագգալէ, Բորթալօս, Գավալա, Սէլանիք վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ Նօյէմպէր 25տէն իթիպարէն թային օլընան բօսթա վափօրը օ պիր հաֆթա Ջանագգալէ, Իզմիր վէ Շիրայա ուղրայաճագ, վէ պու սուրէթլէ օն պէշ կիւնտէ պիր Իզմիրտէ, Սուրիյա կիտէն վափօրլա թէսատիւֆ իտէճէք տիր։

Մէսաժըրի Մարիթիմ վափօրլարըյլա Ֆրանսա չըմէնտըֆէրլէրինին վագթը հարէքէթլէրի նէքտէլէրէ թէսատիւֆ իտէր։

Իսթէյէն օլունտուգտա Մարսիլեա վէ Լիօնտա թէվագգուֆ իտէպիլմէք իւզրէ Սթամպօլտան տօղրու Բարիզէ գատար պիլէթլէրին ֆիյաթը թէնզիլ օլուպ, 1ինճի մէվգի 380 վէ 2նճի մէվգի 274 ֆրանգ տըր։

ԹՐԱՊԻԶՕՆ-ԲԱԹՈՒՄ

Մարսիլեատան էյլէն բօսթալար իլէ տօղրու սէֆէր.

Հէր 15 կիւնտէ պիր քէրրէ ճումա էրթէսի կիւնիւ ալաֆրանկա ագշամ սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտէր, վէ կէրէք ագիմէթտէ վէ կէրէք ավտէթտէ մունթազամէն Սամսուն, Քիրասօն, Թըրաբիզօն վէ Բաթում իսքէլէլէրինէ, վէ զայիր մէճպուրի սուրէթտէ Ինէպօլի, Ֆաթսա, Օրտու, Սինօպ վէ Ինէպօլու իսքէլէլէրինէ ուղրար։ Սթամպօլա չարշէնպիհ սապահլարը մուվասալէթ իտէր։

ՕՏԷՍԱ

Մարսիլեատան վիւրուտ իտէն բօսթա վափօրլարը իլէ հէր 15 կիւնտէ պիր իճրա օլունըր.

Սալը կիւնլէրի սապահ ալաֆ. սաաթ 8տէ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէր, վէ չարշէնպիհ կիւնլէրի Օտէսայա վասըլ օլուր։ Օտէսատան բազար կիւնիւ հարէքէթ իտուպ, բազար էրթէսի Տէրսաատէթէ միւվասալէթ իտէր։

ԹՈՒՆԱ

Հէր 15 կիւնտէ պիր բազար էրթէսի կիւնլէրի ագշամ ալաֆր. սաաթ 4տէ Սթամպօլտան հարէքէթ իտուպ, էսնաի ազիմէթտէ սուրէթը մունթազամէտէ Պուրկազ, Սիւլինէ, Կալաց վէ Իպրաիլէ, վէ ավտէթտէ Կալաց, Սիւլինէ վէ Քիւսթէնճէյէ ուղրար վէ սալը կիւնլէրի Տէրսաատէթէ վասըլ օլուր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ
ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

Սէրմայէ 200·000·000 ֆրանգ

Տէրսաատէթ աճէնցիասը
Գալաթատա Գարաքէօյտէ քէօրրիւ պաշընտա Հալաճեան խան

Աճէնցիա չիւպէսի
Սթամպուլտա Սուլթան Համամը սօգաղընտա Համբօրուլօ խան

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ պիլճիւմլէ պանգա մուամէլէլէրինի տէրեօհտէ իտէր։
Էսհամ իւզէրինէ իգրազ իտէր։
Էսհամ րէ հէսապ ալարագ հիսապը ճարի աչար։
Ֆրանսայա վէ սայիր էճնէպի մէմլէքէթլէրինէ բօլիչա քէշիտէ իտէր։
Համիլինէ էսա օլունմագ իւզրէ գրէտիթօ քեաղըտլարը վէրիր։
Պօրսա իշլէրի իչիւն վէրիլէն էմիրլէրի իճրա իտէր։
Էսհամ հըֆզ իտէր։
Թէսլիմ օլունան նագտը գապուլ իտէր, վէ մուգապիլինտէ չէրայիթը մուլիմէ իլէ պօնօլար վէրիր։
ՕԹՕՄԱՆ ԱՃԷՆՑԻԱՍԸՆԸՆ ՇԻՒՊԷՍԻ պանգա իշլէրինտէն մաատա, էմթէա իւզէրինէ տէ ագչէ էատիւնճ վէրիր։ Քէզալիք մէզգիւր չիւպէ՝ արտիյէտէ գալաճագ օլան էմթաայը կէօմրիւքտէն ալըր սագլար, վէ Սթամպօլտա վէ խարիճի մէմալիքը էճնէպիյէտէ սաթըլաճագ էմթաայա տա գօմիսիօնճըլըգ իտէր։
Մահալը տէբօսը Սթամպօլտա Զինճիր քարաժըլարընտա 31 նումէրօլու մահալտէ տիր։

ՍԳՕԹ ԵՍԱՂԸ
(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրգտա ՍԳՕԹ վէ ՊՕՎՆ նամ զաթլարըն սօտա վէ քիրէճ իբօֆօսֆիթլէրիյլէ թէրթիպ էյլէտիկլէրի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Աղըզա սիւտ կիպի լէզզէթլի կէլիպ, չիյ պալըգ եաղը խասսէլէրինին քեաֆֆէսի պու պալըգ եաղընտա մէվճուտ տըր։

Վէրէմ չիֆա պուլուր
Գանսըզլըգ չիֆա պուլուր
Սըրաճա չիֆա պուլուր
Էօքսիւրիւք վէ սօուգ ալմա չիֆա պուլուր
Զայըֆլըգ չիֆա պուլուր
Չօճուգլարըն քէմիք խասթալըղը չիֆա պուլուր։

Ալթըլպա թարաֆընտան թավսիյէ օլունտուղը կիպի, գօգուսը վէ լէզզէթի բէք էյի տիր վէ միտէտէ տախի գօլայ հազմ օլուր։

Պէյլի պաշը Լէզգախանէ վէ սըէշար տիւքքեանլարընտա սաթըլըր։

Տէրսաատէթ աճէնթէլէրի Համմէր վէ Հիրշէլ։

ԽՈՒՐՏԷՊԻՆ
(Միքրօսքօբ)

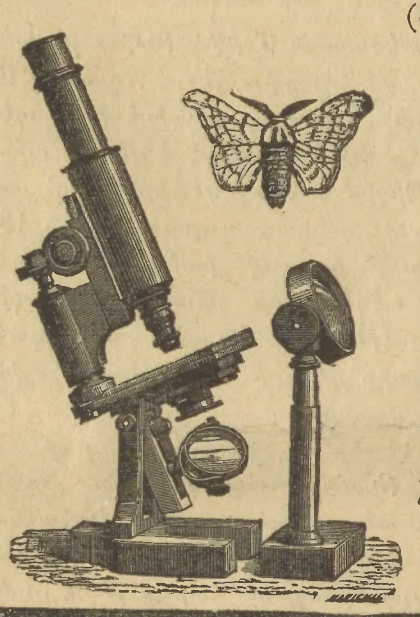

Բասթէօր ուսուլի իւզրէ իբէք պէօճէյի թօխումունը թէֆրիշ վէ մուայէնէ իթմէյէ մախսուս օլան իշպու խուրտէպինլէր՝ Բարիզտէ սաբըգ Բրակմանբէնին վէ էլան Մ. Մ. Պըժօն, Օսէր վէ Գումբ.ըն պէօյիւք ֆապրիգասընտա իմալ օլունըրլար։

Բարիզ Տար իւլ Ֆիննունը մուալլիմի Մ. Էմիլ Մալիօ, Մ. Մ. Պըժօն, Օսէր վէ Գումբ.ըն խուրտէպինլէրիյլէ պագըլան չէյլէրին բէք պէրրագ կէօրիւնտիւկինի պէյան ու իլան իտէր։

Խասսէթէն իբէք պէօճէյի թօխումլարընը թէտգիգ ու թէֆթիշ իթմէք իւզրէ իմալ իտիլէն պու խուրտէպինլէր՝ նէզտը աճիզիտէ պուլունըպ, պունլարըն 500 գաթ պէօյիւք կէօսթէրէնլէրի 5½ վէ 600 գաթ պէօյիւք կէօսթէրէնլէրի 5¾ Օսմանլը լիրասընա տըր։

Տահա պէօյիւք կէօսթէրէն խուրտէպինլէր իլէ պունլարա տաիր ալէթ ու էտէվաթ հագգընտա սիպարիշ գապուլ իտէրիմ։

Թէքմիլ Թիւրքիատա վէքիլի ումումի
Մ. ԳԱՍԹՕՐԻԱՏԷՍ
Գալաթա Գարաքէօյ Նօ. 5

ԳԱՐԼԸՄԱՆ ՎԷ ՊԼՕՒՄՊԷՐԿ
ՄԱՂԱԶԱՍԸ
ԳԱԼԱԹԱՏԱ ՊԷՕՅԻՒՔ ՄԻԼԼԷԹ ԽԱՆԸՆՏԱ
ԻԹԹԻՀԱՏ ԲՕՍԹԱԽԱՆԷՍԻՆԻՆ ԻՍԹ ԳԱԹԸՆՏԱ

Մէզքիւր մաղազատա հէր նէվ պէյազ չամաշըր, գատընլար իչիւն մանթօլար, չօճուգ էլպիսէլէրի, եօրղան ֆիսթանլար, գօրսէլէր, ճէհէզ իչիւն չամաշըրլար, նագշ իշլէմէլէրի, էնվաի չօրապլար, մէնտիլլէր վէ սաիր պու կիպի մալլար զայէթ էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունըր։

Քեաֆֆէսի ալէա ճինստէն օլան պու մալլար Թօրտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր։

Պու մալլար՝ Վիէննա վէ Պէրլինտէ խուսուսի ֆապրիգալարտա իմալ օլունըպ, Ինկիլթէրա, Իթալիա վէ Եվրօբանըն սաիր մէմլէքէթլէրինտէն տախի մալ ճէլպ օլունըր։

Էրքէք պէտէլի բօլիցա վէ նախօտ բօսթա բուլը իլէ կէօնտէրիլիր իսէ, թաշրալարտան վագը օլան սըբարըշաթ տախի իճրա օլունըր։

Պէյէնիլմէյէն մալլար կէրի ալընըպ ագչէսի իատէ օլունըր վէ եալընըզ նագլիյէ ուճրէթի ալընըր։

Գատընլարա սուհուլէթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր մաղազա՝ քէնտի ճէսիմ տէբօզի թօլարընա մահսիր պիր թէրզինին թահթը իտարէսինտէ պիր թէրզիխանէ զամմ ու իլավէ իթմիշ օլտուղը կիպի, ըսմարլամա մանթօ վէ իրէ եաբմագ իչիւն Եվրօբատան էնվաի չէշիտ գումաշլար տախի կէթիրթմիշ տիր։

ԼԱ ՌՕՍՍԻԱ

ՀԱՐԻԳԷ ԳԱՐՇԸ ՍԻԳՕՐԹԱ ԳՕՄՊԱՆԵԱՍԸ

1837ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ

Սէրմայէ	4,000,000
Գօնթրաթ ը Բրիմ	4,000,000
Սէնէվի Բըրիմ	600,000
Շիմտիյէ գատար թէէտիյէ իթմիշ թազմինաթ	30,000,000

Բարիզին էմնիյէթ իւզէրինէ իգրազ իտէն Գրէտի Ֆօնսիէ տը Ֆրանս պանգասընըն էմլաքըն սիգուրթասընը տէրեօհտէ իտէն սաիրի իւլ պէյան գումբանիանըն պիր սէնէյի միւթէճավիզ Մէմալիքը Մահրուսէտէ տախի հարիգէ գարշը մուամէլէ իճրա իտէ կէլմէքտէ օլան միւտիրիյէթը ումումիյէսինին տահա պիր հիւսնի թարիգլէ ճէրէյանը մուամէլէսի իչիւն պու քէրրէ Մ. Շէհիրեան իտթիրաք էյլէմիշ տիր։ Պունտան մէզքիւր իտարէտէ զայէթ էհվէն ֆիյաթ վէ չէրաիթը միւթէէտիլէ իլէ խանէ վէ մաղազա վէ էշեայի սաիրէի թիճարիյէ սիգուրթա իտուպ, ահալի մէմալիքին տօղրուտան տօղրույա միւրաճաաթլարընտա հասըլ օլաճագ ըրիմտէ եիւզտէ 3 թէրք իտէճէկի վէ գազա վուգուընտէ տէրհալ թազմին իտէճէկինի թէահհիւտ իտէր։

Միւտիրիյէթը ումումիյէ Գալաթատա Իզմիրլի օղլու խանընտա Նօ. 40
Սթամպօլտա չիւպէսի Իւսկի-Զապթիյէ գուրպինտէ Ն. 50 սաատ Մարտիկ Եսայեան
Ադանատա Ս. Բահսա վէ Ն. Գուրիօ
Իսքէնտէրիյէտէ Ս. Բ. Իզմիրլեան։

ՄՈՒՎԱՖՖԱԳԻՅԷԹԸ
ԱԶԻՄԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Բէրրենին գօգա աղաճընտան մուհրէճ ՄԱՐԻԱՆԻ ՇԱՐԱՊԸ՝ միւճառըպ էն զիյատէ գուվվէթ վէրիճի (թօնիգ) պիր մուայինէ օլուպ, սէս օրկանլարընա, վէ հազմ վէ նէֆէս ալէթլէրինէ տախի գուվվէթ վէրիր։ Մէզքիւր չարապ գըրտա [illegible] կիպի հարարէթ վէրիր, գանսըզլըգա գարշը օլան իլաճլարըն տահա էյիսը օլտուղընտան, [illegible] ճաֆ տըր։ Իչիմի թաթլը օլտուղընտան, սուֆրալարտա տահի չարապ եէրինէ գուլլանըլըր [illegible] պէօյլէճէ հօշ պիր սուրէթտէ մէճուն [illegible] տըր։ Քէզալիք պու չարապ՝ էրքէքլէրին իգթիտարըն [illegible] թաքըյէ իտէր կիպի, էն զայըֆ [illegible] գուվվէթ վէրիր։

Պու չարապըն մուճիտի Բարիզտէ Պուլվար Հօսմանտա 41 նումէրօտա գօգասը էն էվվէլ հէր քէսին գուլլանտըղը պիր հալէ գօյան Մարիանի էճզախանէսի օլուպ, Թիւրքիա իչիւն աճէնթէի ումումիսի տէ Տէրսաատէթտէ Գանտիւք Պիրատէրլէրին Ինկիլիզ էճզախանէսի տիր։